

4'91

INDEKS 378844

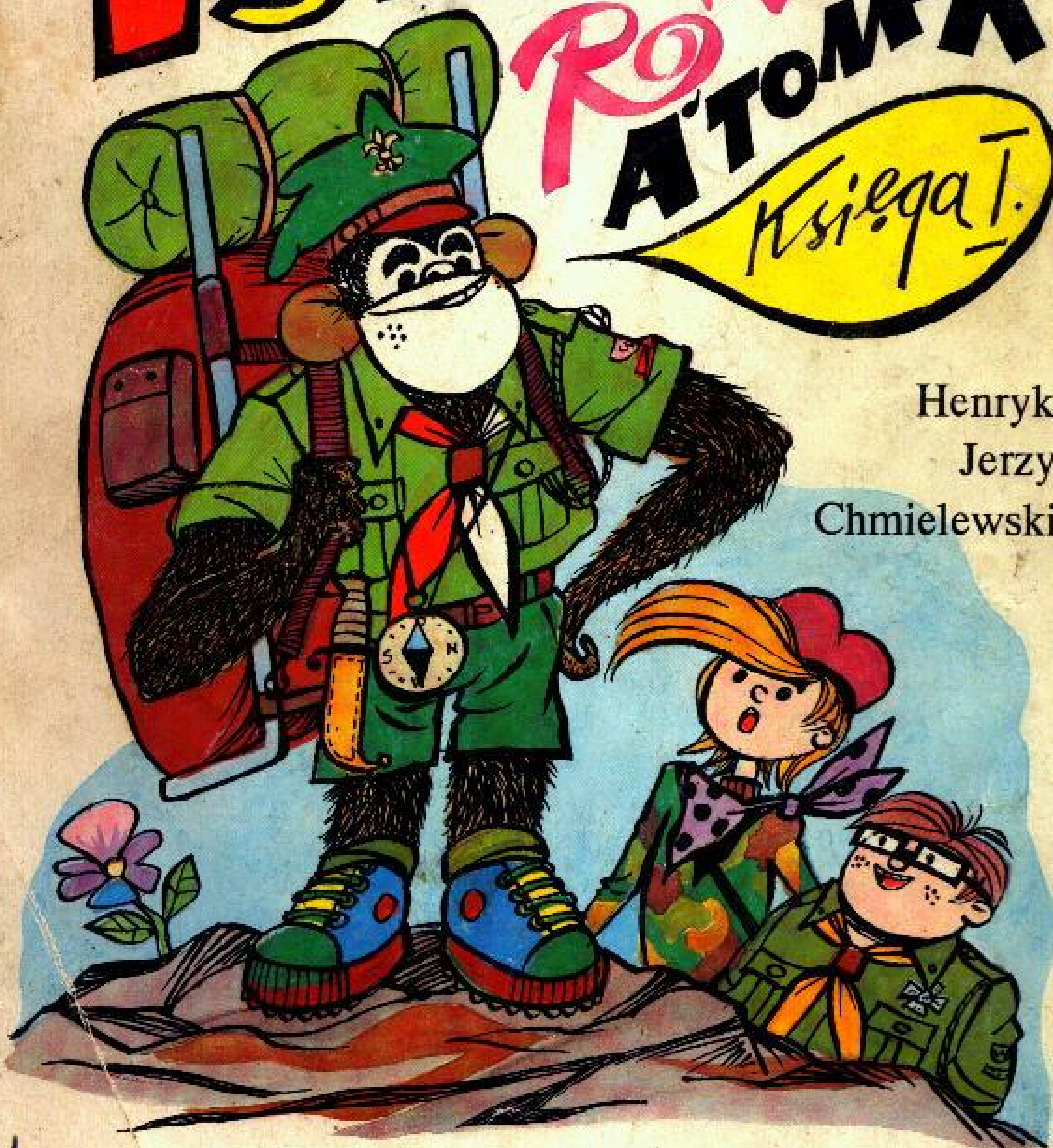
CENA 9 500 ZŁ

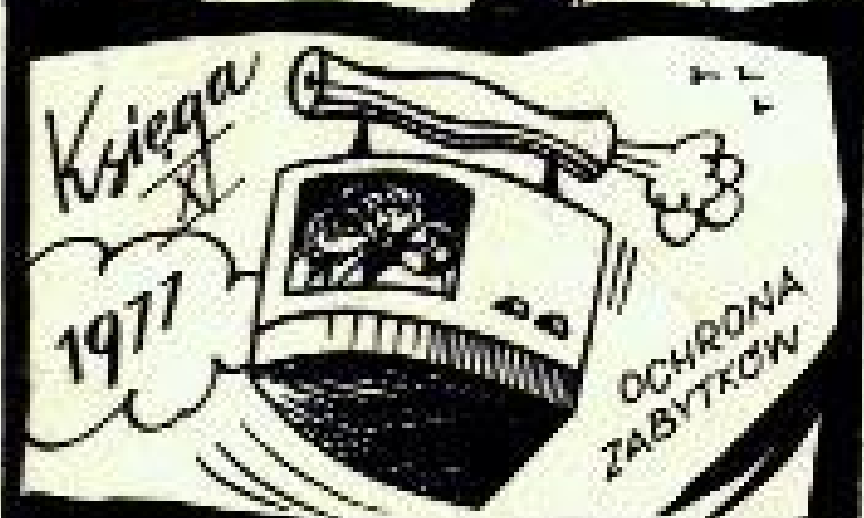
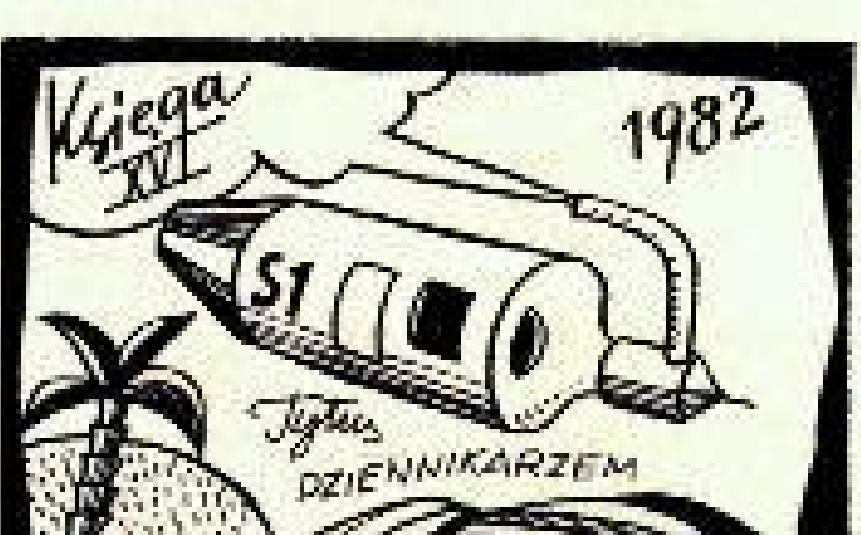
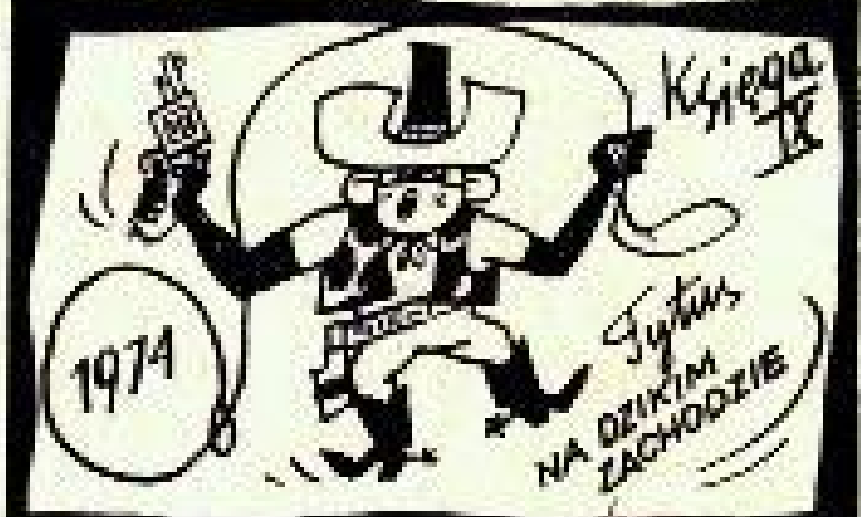
TYTUŚ

ROMEK
A' TOMEK

Księga I.

Henryk
Jerzy
Chmielewski

Księga XIX już wkrótce...

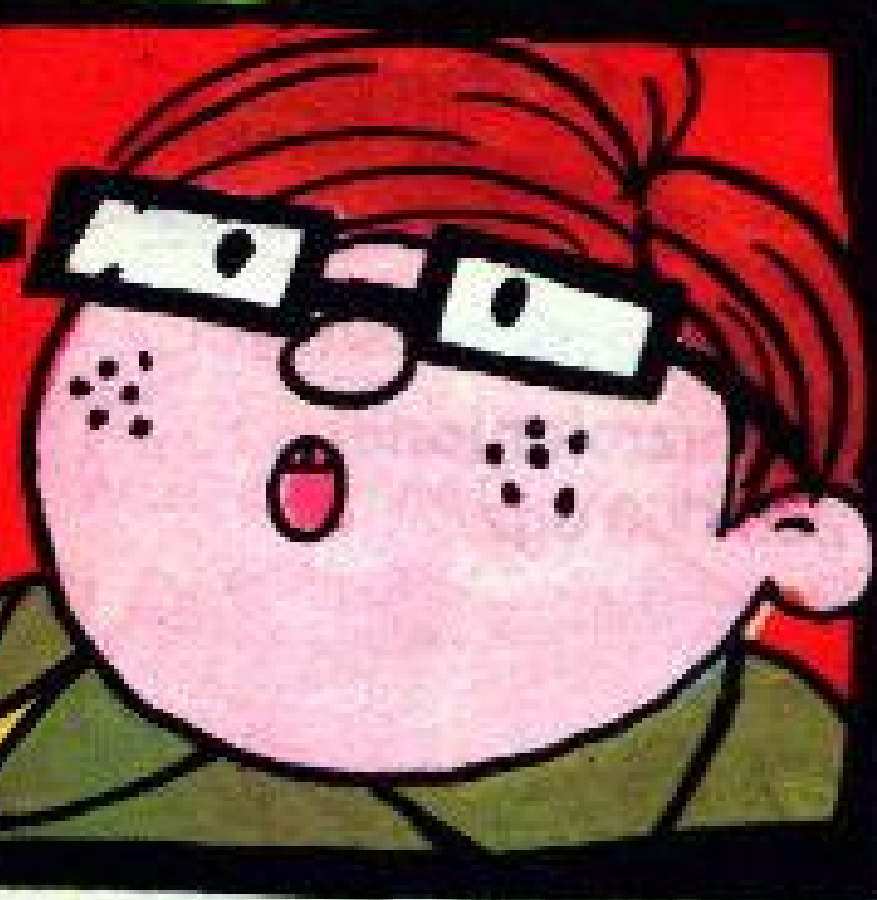
TEKST I RYSUNKI
Papcio Smiel

Tytus

ROMEK!

**ATOM-
EK**

Księga I

Prószyński i S-ka
Warszawa 1991

Copyright © 1966, 1970, 1974, 1988, 1991 by Henryk Jerzy Chmielewski
All rights reserved. Wszystkie prawa zastrzeżone

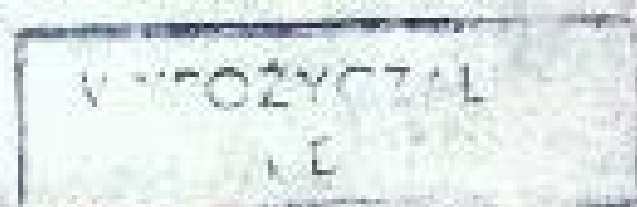
ISBN 83-900062-5-1

Poprzednie wydania

Wyd. I – 1966 – Wydawnictwo Harcerskie – 30 000 egz.
Wyd. II – 1966 – Wydawnictwo Harcerskie – 30 000 egz.
Wyd. III – 1970 – Wydawnictwo Harcerskie – 50 000 egz.
Wyd. IV – 1974 – Wydawnictwo Harcerskie „Horyzonty” – 50 000 egz.
Wyd. V (zmienione) – 1988 – MAW – 300 000 egz. (w stopce podano: wyd. I)

b.m.

Wydanie VI (zmienione)

Nakład 200 000 egz.

Wydawca

Prószyński i S-ka
Warszawa, ul. Różana 34

Druk i oprawa

Łódzkie Zakłady Graficzne
Łódź, ul. Dowborczyków 18

Printed in Poland

**CO BY TU
NARYSOWAĆ,
ŻEBY ZOSTAĆ
SZAW-
NYM?**

JESTEM ZUPEŁ-
NIE WYJAŁOWIO-
NY Z POMY-
ŚŁÓW...

WIEEM!

PAC!

A NIECH TO
SJENA PALONA!*

ALE NIE MA CO
ZAŁOWAĆ, ŻE SIĘ
TUSZ WYLAŁ, BO TA
PLAMA Z CZYMŚ
MI SIĘ KODARZY...

* BARWNIK
BRĄZOWOCZERWONY.

DORYSUJĘ PARĘ KRESEK,
NOSEK ... OCZY...
I Z GŁUPIED PLAMY TUSZU
POWSTAE ... MĄDRY...?

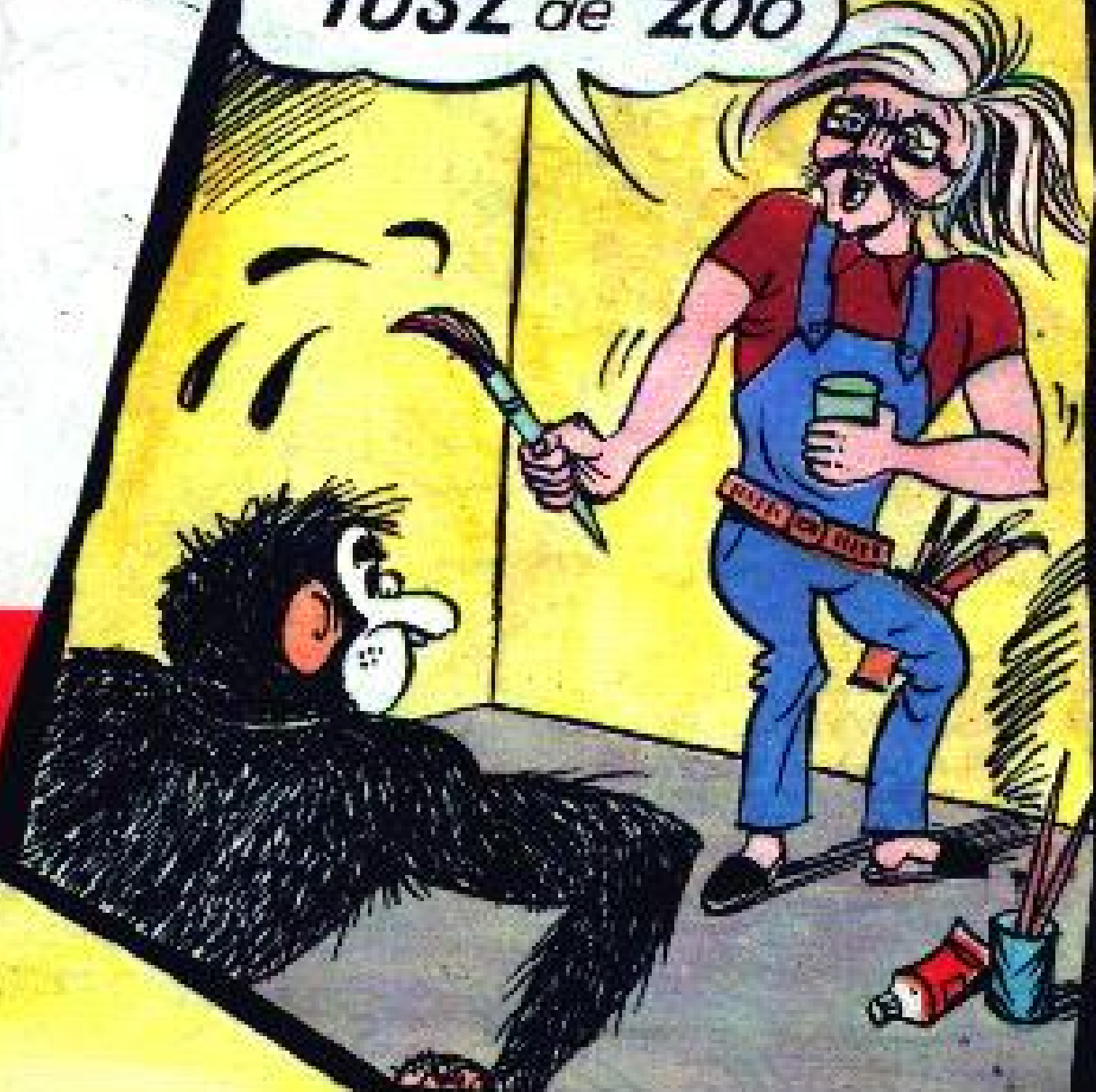
HURA!
NIECH
ŻYJE!

NAWET MÓWI PO
LUDZKU! JAK GO
NAZWAĆ?

Z TUSZU POWSTAŁ,
W TUSZ SIĘ OBRÓCIŁ.
NADAJE, CI IMIĘ,
TUSZ de ZOO

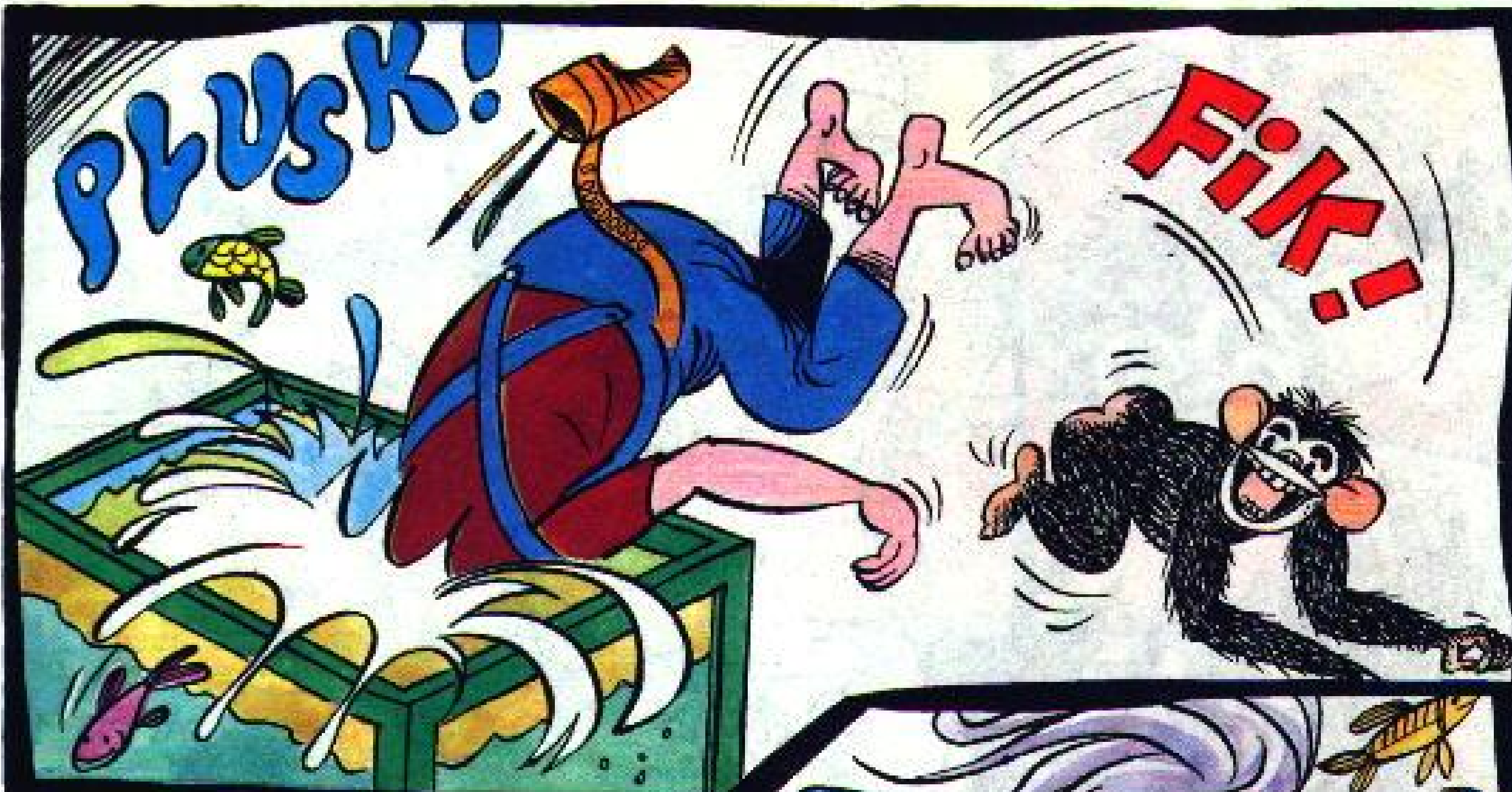
CHODŹ NA RĄCZKI.
NIECH SIĘ PRZYJRZE,
Z BLISKA, KOGO
STWORZYŁEM.

! ? !

ROMEK I ATO-
MEK? JESTEM
W MOCY SZYM-
PANSZA! PRZY-
BYWAJCIE
Z ODSIECZĄ!

ZASTĘP, BACZNOŚĆ!
DO AKCJI ODMAŁPIANIA
PAPCIA CHMIELA
PRZYSTĄPI!

MINI
INTERWIO
HUMORO

HELP!
HILFE!
НА ПОМОЩ!
НА ПОМОЩ!

MIĘY, ALE DZIKI!

KICI, KICI...
TRUŚ, TRUŚ...
JAK SIĘ
WOŁA
NA
MAŁPE?

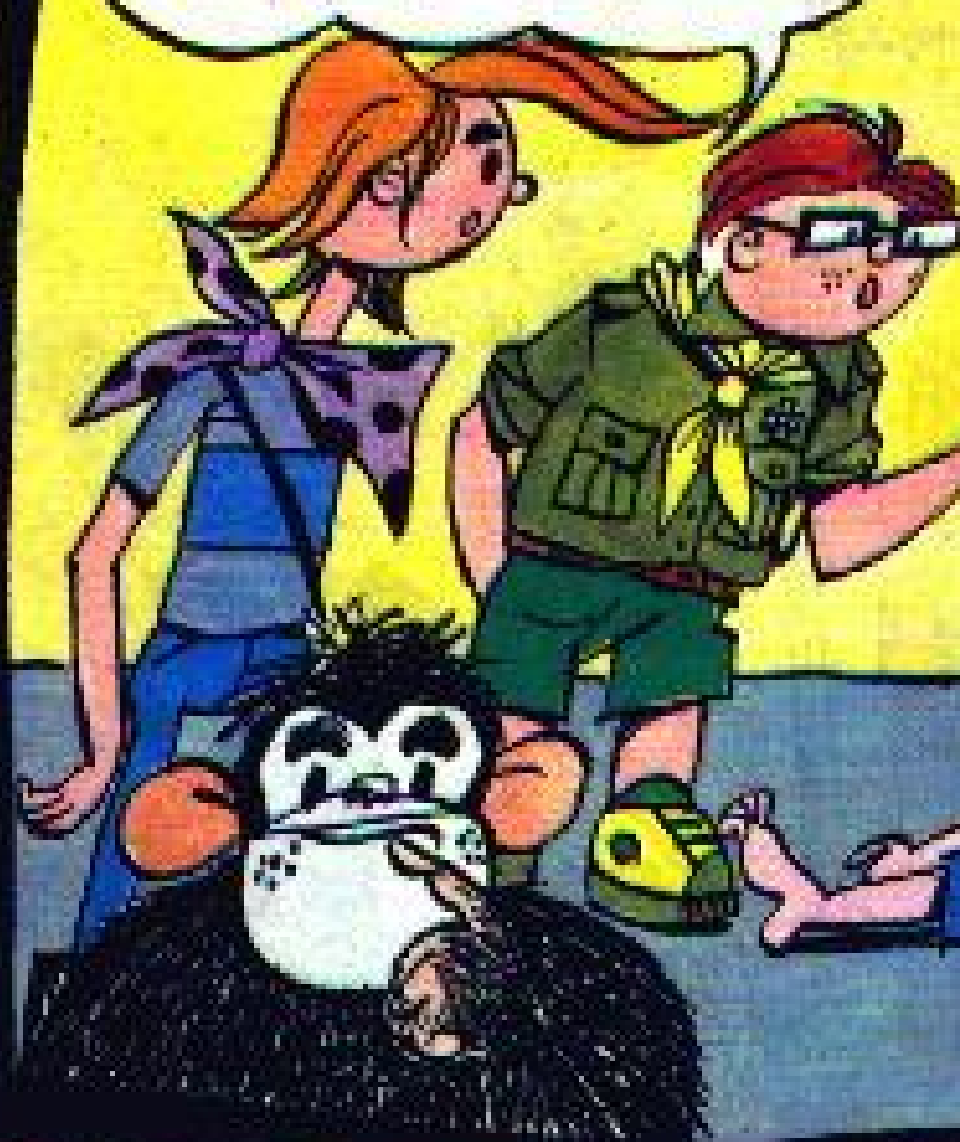
CIP, CIP... TY, TUSZ!
ZEJDŹ Z LAMPY,
A DOSTANIESZ
BANANA.

LEUP!

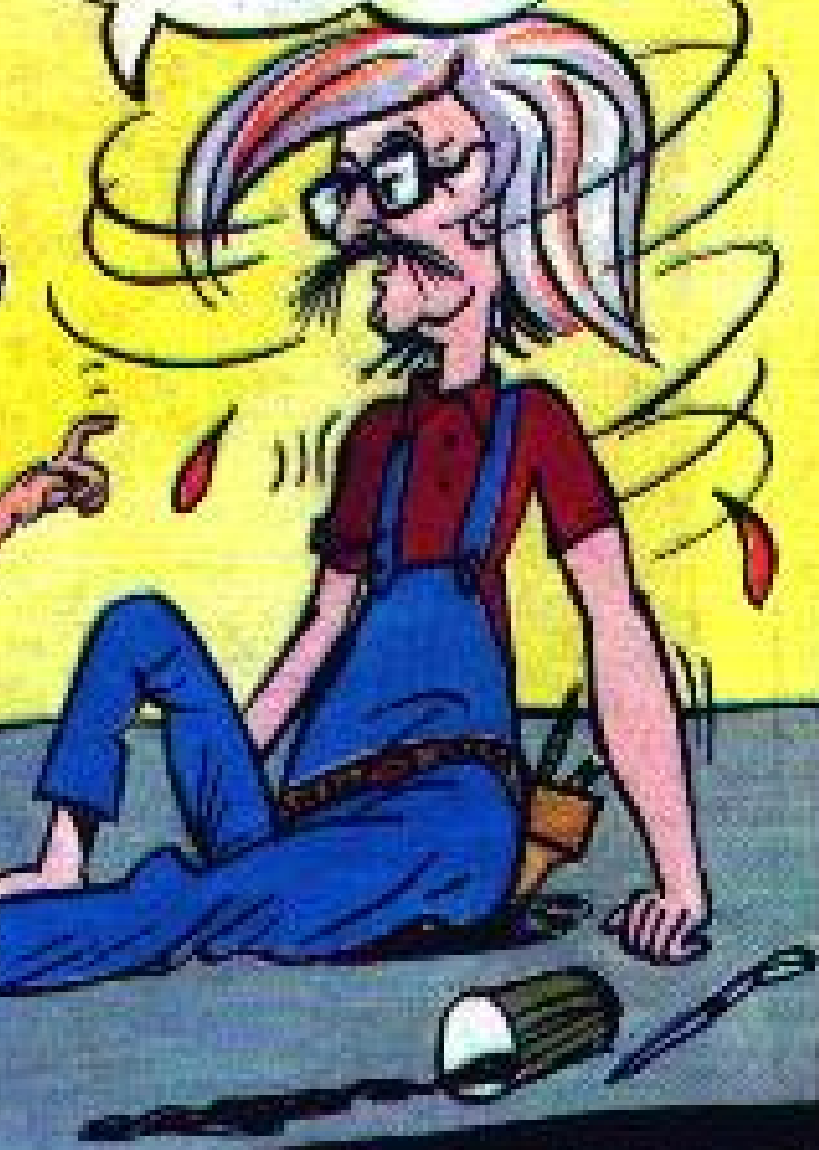
NIE MA IMIENIA
TYTUSZ, TYLKO
TYTUS. IMIENINY
OBCHODZI
6 LUTEGO.

PAPCIU, ZABIERAMY
TYTUSA. MOŻE UDA
SIĘ NAM GO UDO-
MOWIĆ. WIECZOREM
ODPROWADZIMY.

UF! BIERZCIE. A JA
TYMCZASEM ZMAJ-
STRUJĘ JAKĄS
KLATKĘ...

UCZKOWIECZANIE
NASZEGO NATURYSTY
ROZPOCZNIEMY OD
UBRANIA GO PO
LUDZKU.

HURRA!
JESTEM!
CZŁOWIEK!

CZŁOWIEK OD ZWIERZĘCIA RÓŻNI
SIĘ NIE UBRANIEM, LECZ UMIE-
JĘTNOŚCIĄ UŻYWANIA NARZĘDZI
I KULTURĄ BYCIA.

OWSZEM, UMIESZ,
ALE UŻYWASZ ICH
W ZŁYM CELU.
DALEKO CI DO
CZŁOWIEKA.

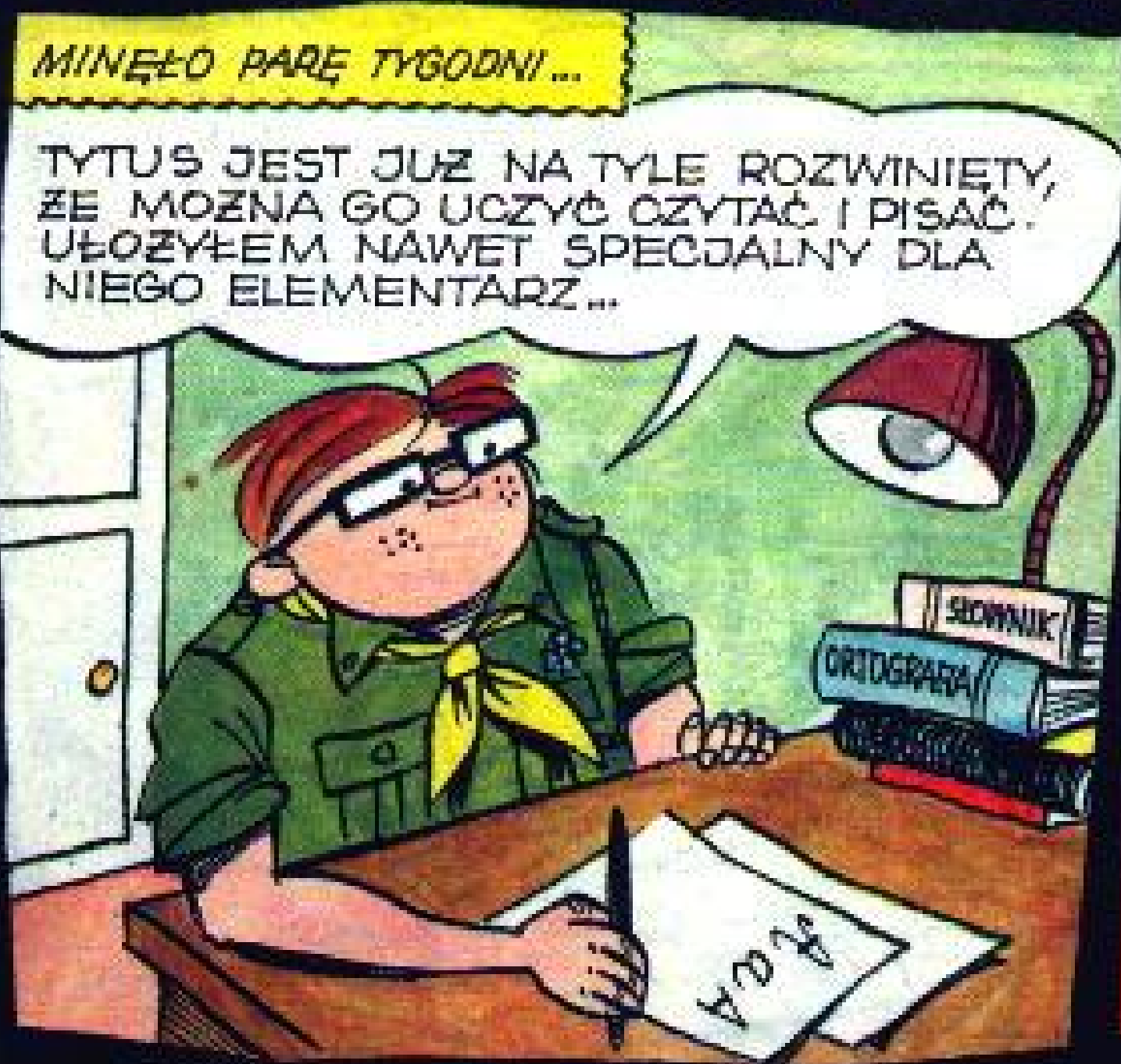
DALEKO? ILE
KILOMETRÓW?

KULTURY
NIE MIERZY
SIĘ NA KILO-
METRY.

MINEŁO PARĘ TYGODNI...

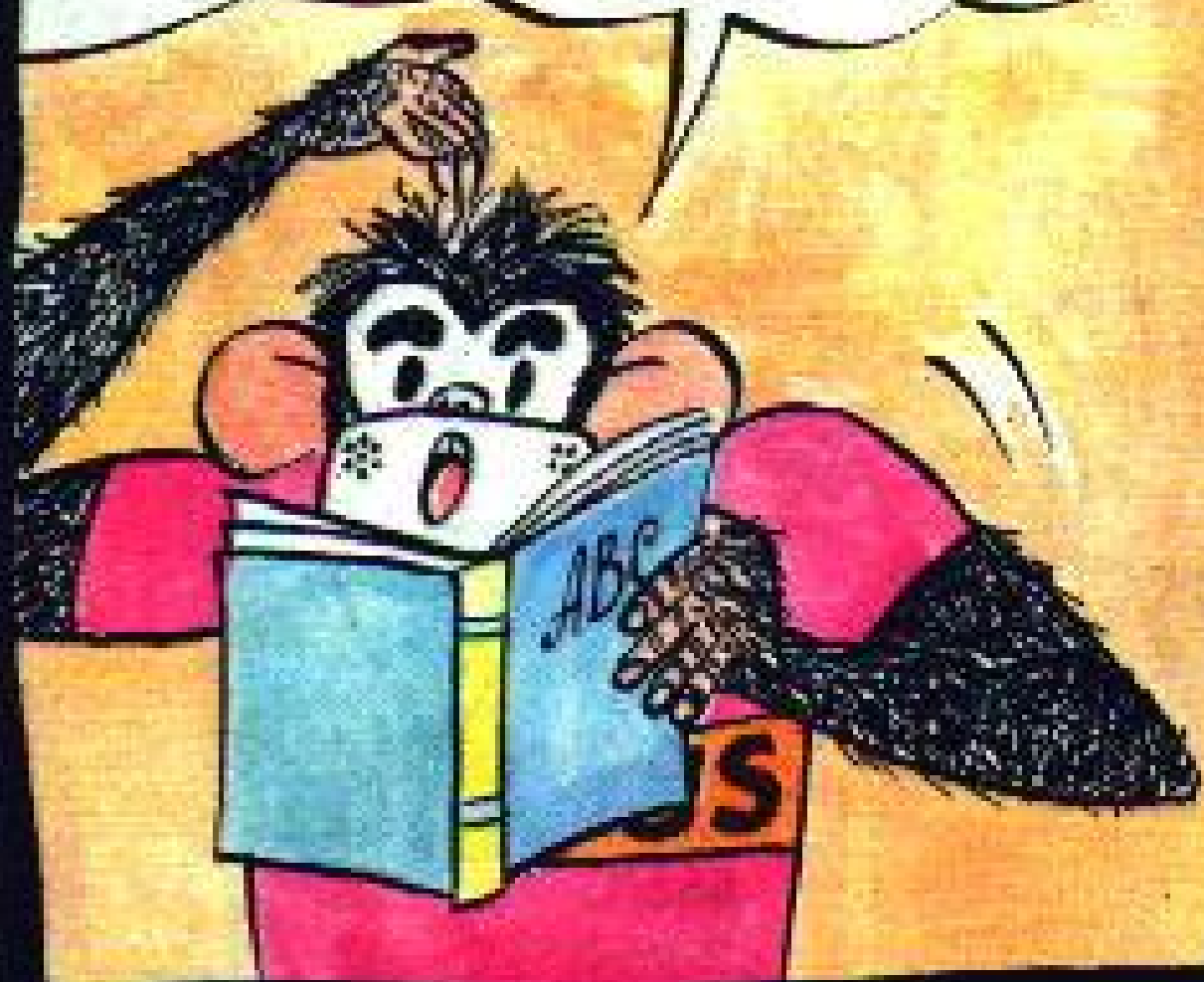
TYTUS JEST JUŻ NA TYLE ROZWINIĘTY,
ŻE MOŻNA GO UCZYĆ CZYTAĆ I PISAĆ.
UŁOŻYŁEM NAWET SPECJALNY DLA
NIEGO ELEMENTARZ...

... ZAMIAST »ALA MA KOTA«,
NAPISAŁEM »TYTUS MA
KOLTY«.

Tytus ma kolty. A tam palma.
Pif - pal! I kokos spada na
nas. A to ananas...

BRAWO!

OPANOWAŁ CZYTANIE
W REKORDOWYM
CZASIE. BĘDĄ
Z CIEBIE LUDZIE.

LUDZIE? TO CHCECIE
PODZIELIĆ MNIE NA
PARU CZŁOWIEKÓW?

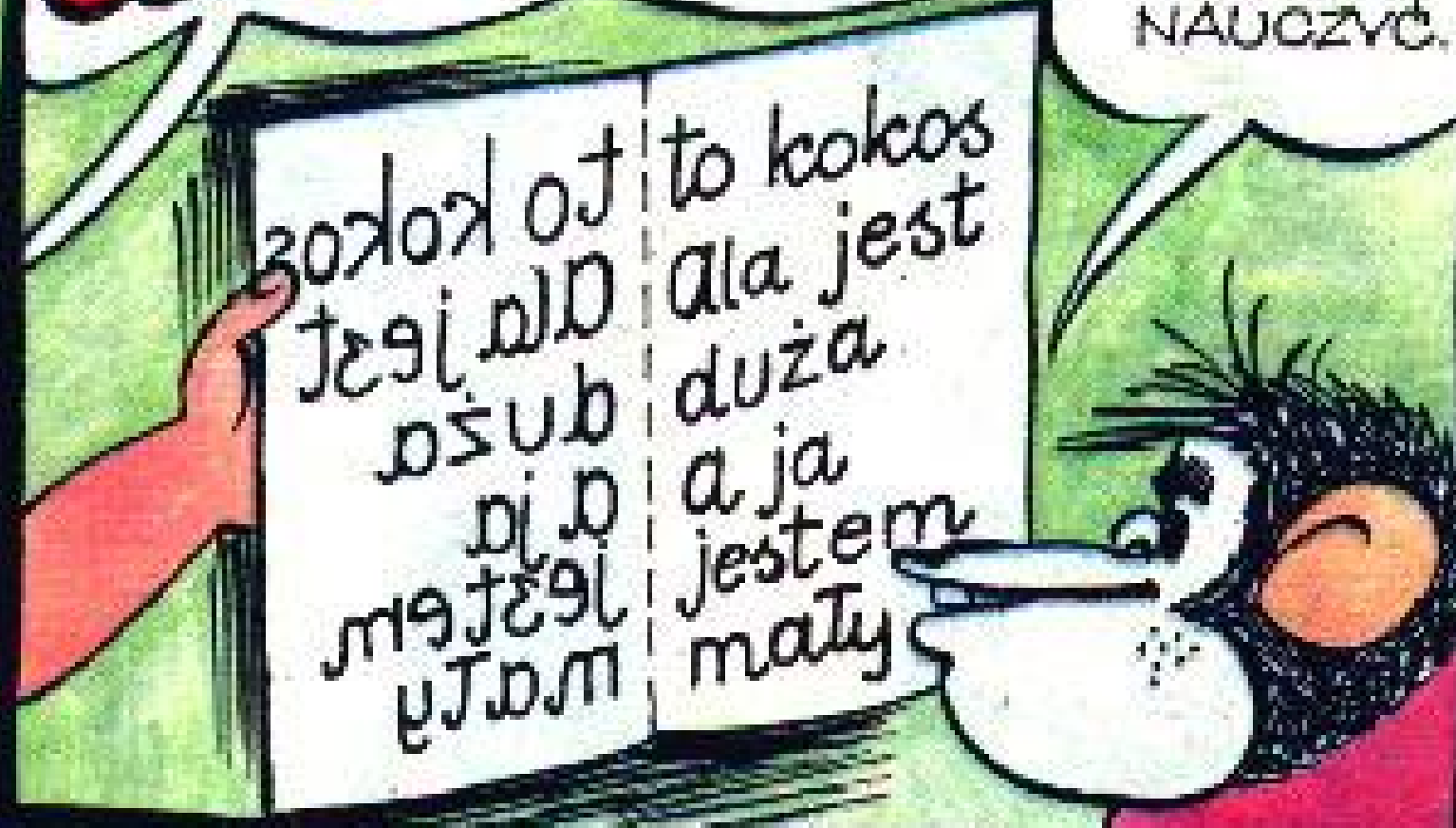
TU MASZ WZORY PISMA DLA
POCZĄTKUJĄCYCH. PRZEPISZ
KAŻDY RZĄDEK 10 RAZY DLA
WPRAWY.

MINĘŁO 27853
CHWIL...

CO TO ZNACZY?

PISAŁEM
OBRUŻACZ,
ABY
SZYBCIEJ
SIĘ
NAUCZYĆ.

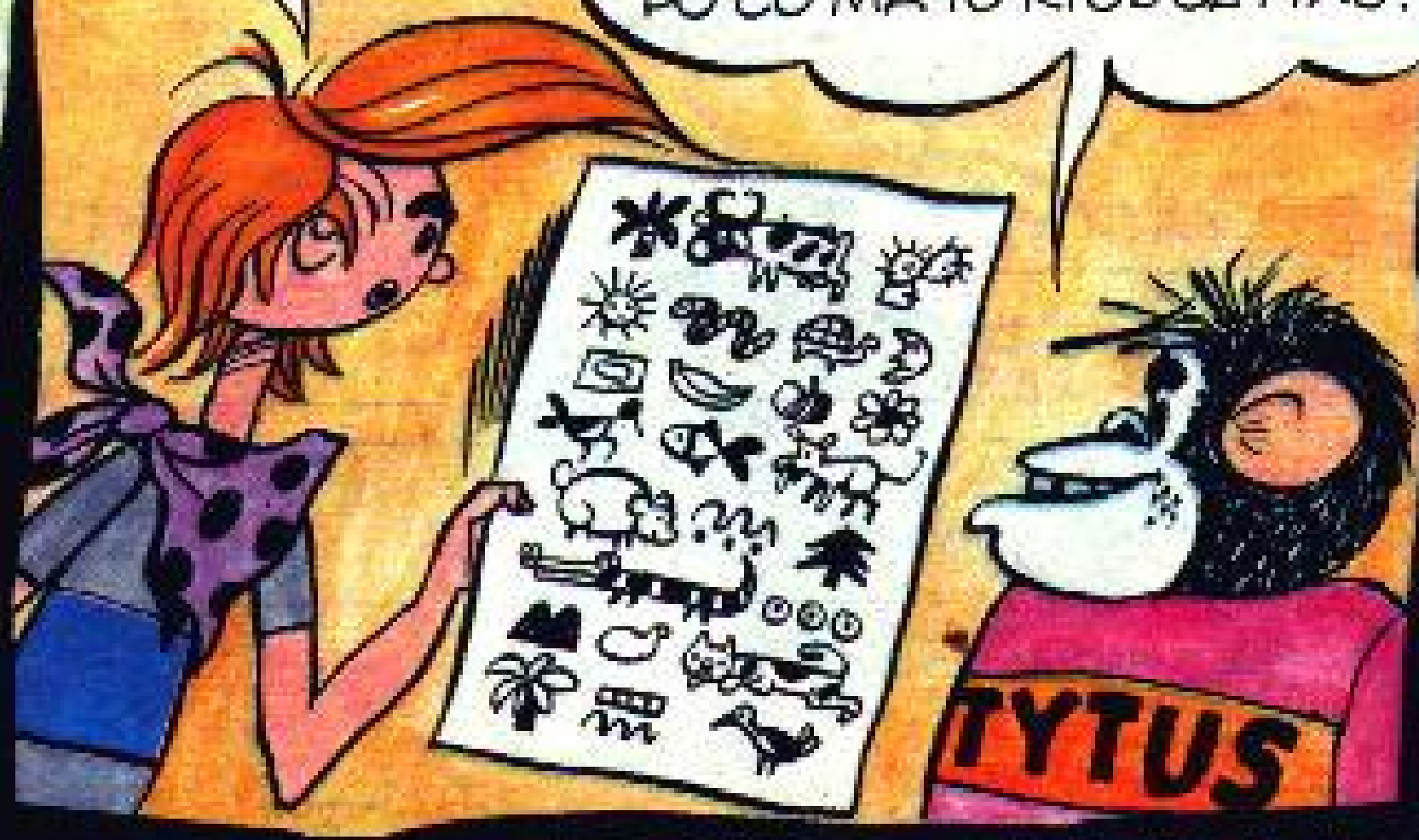
SKORO UMIESZ JUŻ PISAĆ,
NAPISZ OPOWIADANIE PT.
» MOJA RODZINA «.

NA DRUGI DZIEŃ...

A' TOM, ZOBACZ,
CO ON POPISAŁ.
TEGO NIKT NIE
PRZECZYTA...

O TO CHODZI. NADISAŁEM
O MOJEJ RODZINIE W JE-
ZYKU STAROMAŁDYM.
STRYJEK-ALKOHOLIK, WUJEK
- PASOŻYT, BABCIA-CINCIARA.
PO CO MA TO KTOŚ CZYTAĆ?

ABY DOGONIĆ OPÓŹNIENIA
W ROZWOJU, TYTUS BĘDZIE
RÓWNOCZESNIE FIKAŁ NA
TRAPEZIE, OGLĄDAŁ PRO-
GRAMY OŚWIATOWE TV,
UCZYŁ SIĘ JEZYKÓW OB-
CYCH Z KASET I CZYTAŁ
KSIĄŻKI..

DWA PLUS
ZDRAŃEK
STWÓJTIE
HATELE KOLE TRÓJ
KWADRA
DU JU DU
KAT ALFA

WSZYSTKO MU SIĘ POMIE-
SZAŁO. WĄTPIE, CZY DA
SIĘ GO UCZELOWIECZYĆ.

Z NASZEJ WINY.
DALIŚMY MU ZA
DUŻĄ DAWKĘ
INFORMACJI.

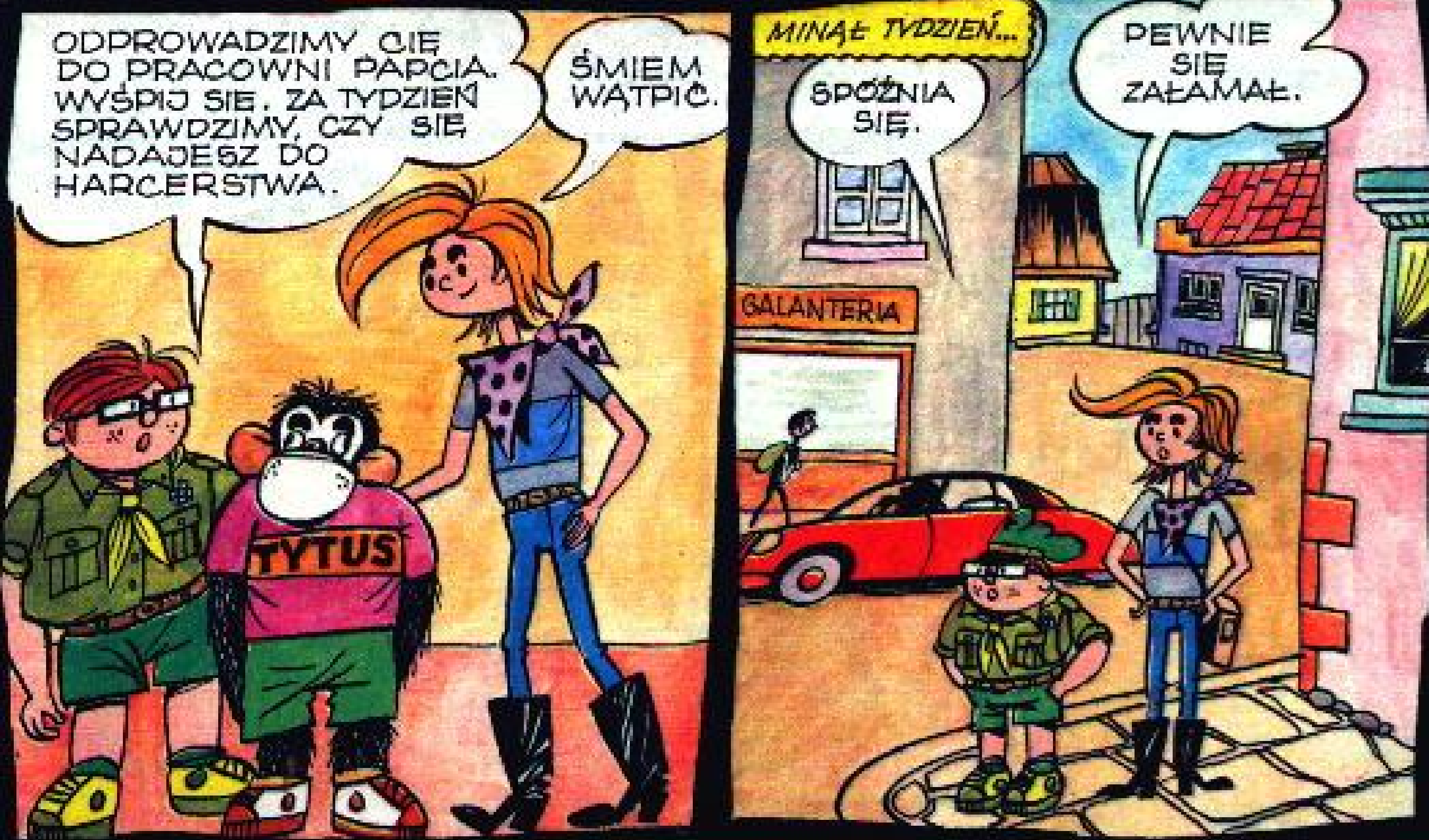
ODPROWADZIMY CIĘ
DO PRACOWNI PĄPCIA.
WYŚPIJ SIĘ. ZA TYDZIEŃ
SPRAWDZIMY, CZY SIĘ
NADAJESZ DO
HARCERSTWA.

ŚMIEM
WĄTPIĆ.

MINAŁ TYDZIEŃ...

SPOŹNIA
SIĘ.

PEWNIENIE
SIĘ
ZAŁAMAŁ.

NIE ZAŁAMAŁEM
SIĘ, TYLKO TROCHĘ
MNIĘ PRZYGIĘŁO.

No co!
NADAJE SIĘ DO HAR-
CERSTWA? MAM WSZYSTKO.
DAPCIO PODAROWAŁ MI
CAŁY SWÓJ EKWIPUNEK
Z CZASÓW,
KIEDY BYŁ
MŁODZIKIEM.

DWA TERMOSY, PLECAK,
SPIWÓR, KUCHNIA,
RONDLI CAŁY WYBÓR...
I SIEKIERKA, I SAPERKA...

EKWIPUNEK, OWSZEM, MASZ NIEZŁY,
ALE WAŻNIEJSZE TO, CO W GŁOWIE.
ODNIEŚ SPRZĘT DO DOMU I ZA GO-
DZINĘ ZBIÓRKA NA PLACU BYŁYCH
SKAUTÓW PIWNYCH.

BA... CZY OŚC!
W DWUSZEREKU
ZBIÓRKA! KOLEJNO
O O O O D L I C Z !

RAZ!

PEŁNA!

W CZWÓRKII...
W PRAWOOO
ZWROT!
ZA MNA, MARSZ!
ŚPIEW!

KANDYDAT-NA
TRZEPAK-BIEGIEM
MARSZ!

A' TOM, FIKANIE NA
TRZEPAKU NIE JEST
W PROGRAMIE
HARCERSTWA.

A CZYM MAM GO
ZACHEĆ DO WSTĄ-
PIENIA? MOŻE
ZBIERANIEM
BUTELEK?

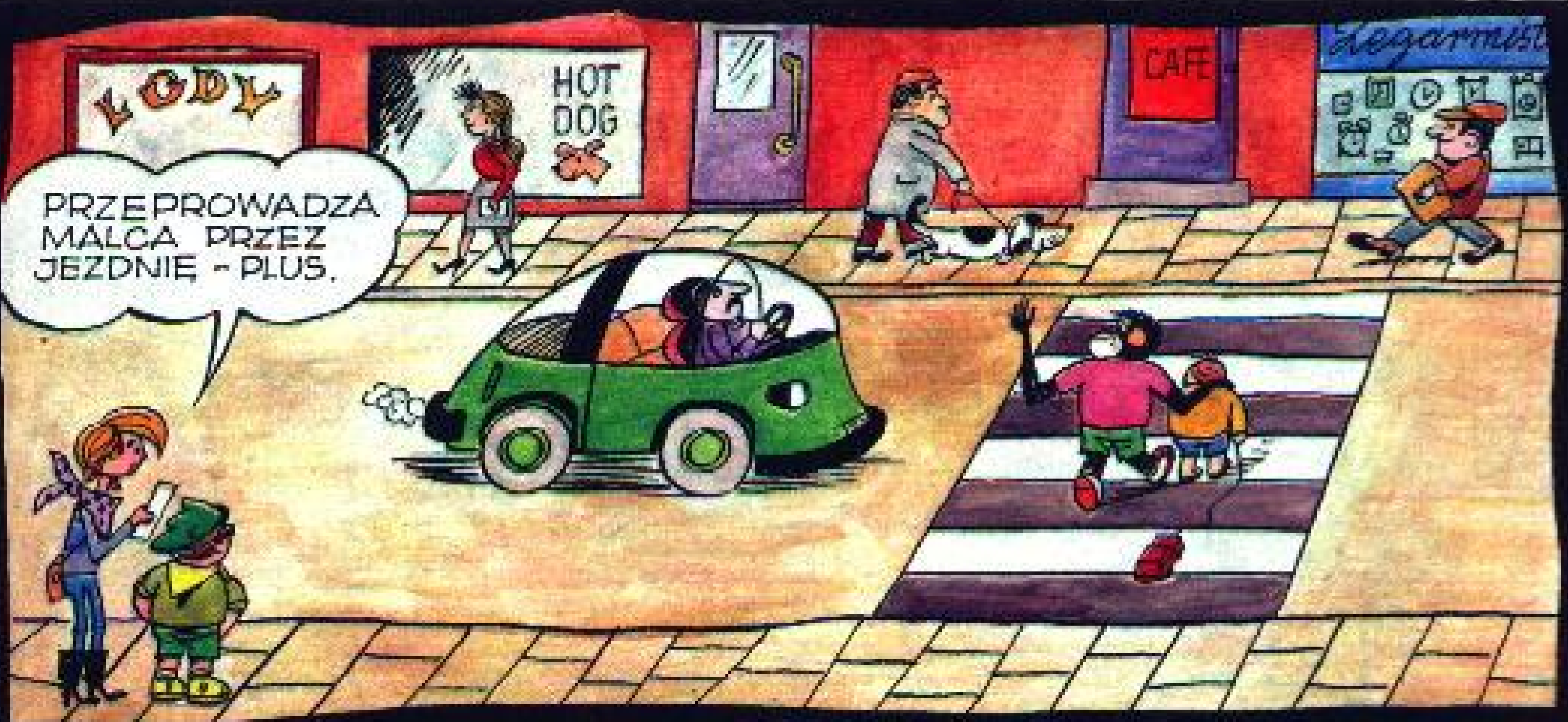

... WYMYK, ODMYK,
SALTO, ZWIS, ŚRUBA,
NA DOŁ, W GÓRĘ,
BIS!

NA DRUGI DZIEŃ...

PRZEPROWADZA
MALCA PRZEZ
JEZDNIĘ - PLUS.

ALE IDZIE LEWA
STRONA CHODNIKA,
ZAMIAST PRAWA,
- MINUS.

DARUJ MU!
TO WINA ŁAD-
NYCH WYSTAW.
TRUDNO SIĘ
OPRZEC.

PRZECHODZI JEZDNIĘ,
PRAWIDŁOWO, NIE WY-
BIEGA NAGLE NA
JEZDNIĘ - PLUSIK.

SPOJRZ NA LEWO,
SPOJRZ NA PRAWO,
NIC NIE JEDZIE -
RUSZAJ ZWAWO!

ILE MA PLUSÓW,
A ILE MINUSÓW?

POŁ
NA
POŁ

NAGLE!

PROSZĘ BILETY
DO KONTROLI!

JAK TO? WSIADACIE
DO POCIĄGU BEZ
BILETU? I TO SIĘ
NAZYWAJĄ
HARCERZE?
PŁACICIE
KARĘ.

MY NIECHCA-
CY... BO ROBI-
LIŚMY KOLEDZE
EGZAMIN Z CHO-
DZENIA PO ULICY.

GDZIEŚCIE SIĘ
PODZIELI? I CO?
ZDAŁEM TEN
EGZAMIN?

STACJA METRA

ZDAŁEŚ, CHOĆ NAS
TO DROGO KOSZTO-
WAŁO.

ZANIM SIĘ ROZSTANIEMY, USTALIMY
SYGNAŁ ALARMOWY. JEŚLI ZOBACZY-
CIE W MOIM OKNIE KWIATEK PRZE-
SUNIĘTY NA LEWO - ZBIÓRKA.

PO PEWNYM CZASIE...

OHO! KWIATEK
PRZESUNIĘTY.

ALARM!!

O Retu!
ROMEK PIERWSZY
ODE MNIE!

BABCIA KUPIŁA GO NA ŚWIĘTĄ,
ALE POLUBILIŚMY GO I TAK
ZOSTAŁ. KAŻDY HARCERZ PO-
WINIEN HODOWAĆ JAKIEŚ
ZWIERZĄTKO.

JESTEŚMY NA
MIEJSCU. TERAZ
ZAŁOŻYMY MU
SZELECZKI.

LIBKA POJDDZIE
NA SPACELEK.
LIBKA CACY, NIE
UCIEKNIĘ ATOM-
KOWI.

MÓGĘBYM GO WYPUŚCIĆ,
ALE ON I TAK WRÓCI RURAMI
WODOCIĄGOWYMI. PRZY-
PYNIE DO ZLEWOZMYWAKA
I BĘDZIE PISZCZAŁ.

NIEMOŻLIWE
ALE ŚMIESZ-
NE.

NIEMOŻLIWE.

NO, DOSYĆ
SIĘ WYHA-
SAŁEŚ,
GRUBCIU.
WRACAMY.

A MOŻE
ON SIĘ OŻENIĆ?
WYCIĄGNIEZ GO,
A ON ZOSTAWI JAKĄŚ
KARPIOWĄ, WDOWĘ.

MAŁO TO ICH
W POWIETRZU?
TYLKO TA JEST
MOJA, BO ZAM-
KNIĘTA W PRO-
BOWCE.

TRZEBA PRZYZNAĆ,
ZE MASZ POCZU-
CIE HUMORU, CHOĆ
NIE LEPsze OD
MOJEGO.

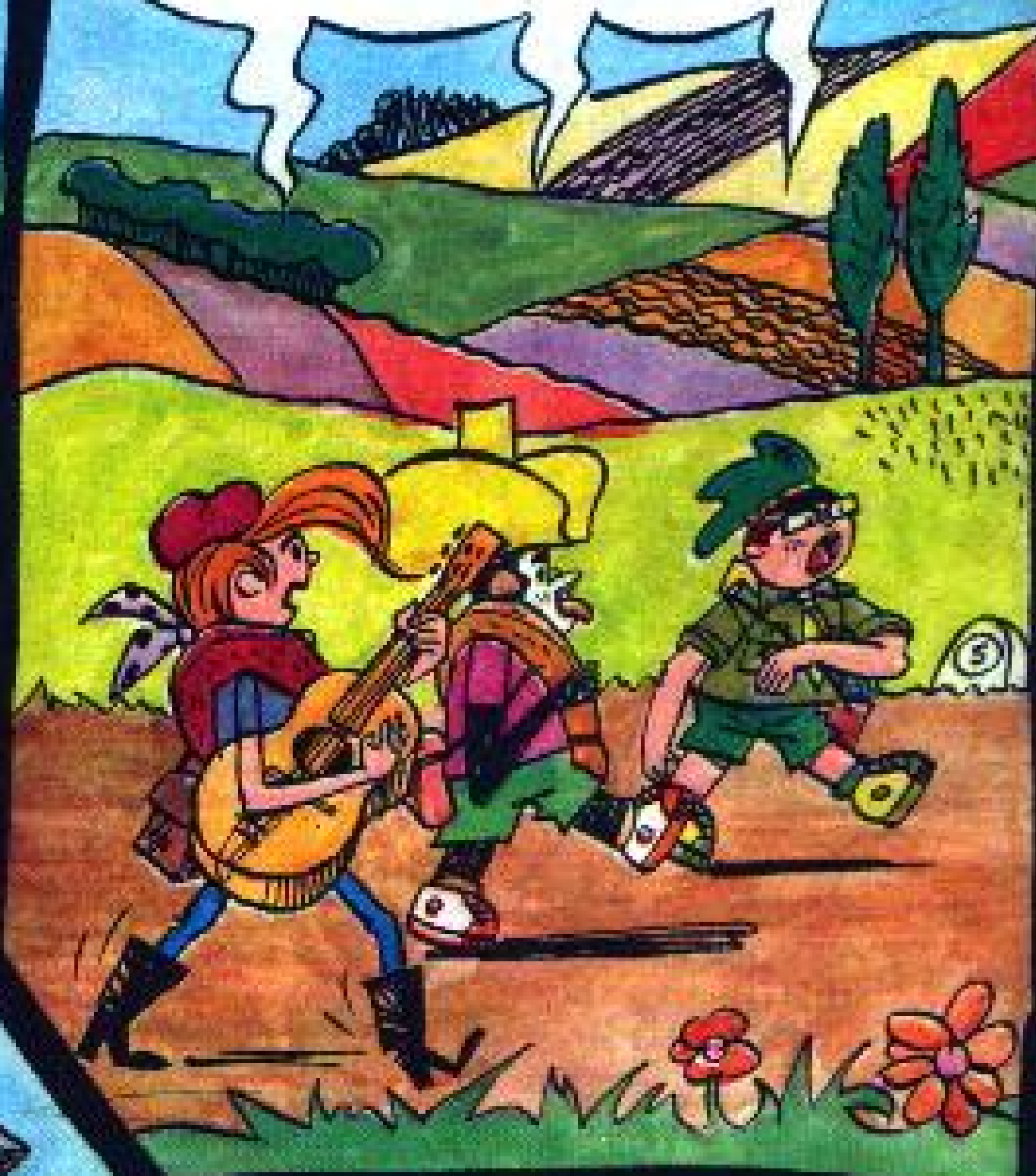

OD TEGO MIEJSCA IDZIEMY NA
PRZEŁĄZ, WEDŁUG KOMPASU.
TYTUS, WYZNACZ AZYMUT
I PROWADŹ.

KAPEĆKOWO-2 PARYŻEW 1200

RADUJE SIĘ SERCE,
RADUJE SIĘ DUSZA,
GDY TYTUS I SPÓŁKA
NA WYCIECZKĘ RUSZA.

AZYMUT... AZYMUT... AHA, JEST
TO KĄT MIĘDZY PÓŁNOCĄ, A KIE-
RUNKIEM MARSZU. OBY NIE DO-
MYLIŁ MI SIĘ Z KĄTEM SZKOLNYM.

MOGŁBYŚ
WYBIERAĆ LEPsze
» NA PRZEŁĄZ «.

NIE JA WYBIERAM,
LECZ KOMPAS.

Nagle!

KTO MNIE
POCIAGNAŁ
ZA WŁOSY?

??!

A GAŁGANY!

NIECH TYLKO
WAS ZŁAPIĘ!

ZAKOPANE 380

GONI NAS
JESZCZE?

JESTEŚMY BEZ-
PIECZNI. NIE DOS-
TAŁ BILETU NA
KOLEJKĘ LINOWĄ.

CO ROBISZ?
WYRZUCASZ
JEDZENIE?

JUŻ MI NIEPOTRZEB-
NE. NAJADŁEM SIĘ
STRACHU.

CZY WEDRU-
JEMY DALEJ?

MUSIMY, SKORO
AUTOR TAK SO-
BIE ŻYCZY, A WY-
DAWNICTWO
POCHWALA.

STONKA
IDZIE.

ZAMEK

ZBUDOWANY W XII WIEKU.
W XIII ZNISZCZONY.
W XIV ODBUDOWANY.
W XV SPALONY.
W XVI ODRESTAUROWANY.
W XVII ZRUJNOWANY.
W XVIII ODREMONTOWANY.
W 1939 ZBOMBARDOWANY.
W 1960 ZREKONSTRUOWANY.

W CZWARTKI WEJŚCIE
BEZPŁATNE.

JEST OKAZJA
DAĆ TYTUŚOWI
ŁYK HISTORII.

TYŁE DZIEDOWYCH
BURZ PRZESZŁO
PRZEZ TEN ZAMEK,
A ON CIĄGLE STOI.

BO MY, POLACY,
JESTEŚMY NIE-
ZNISZCZALNI.

CIEKAWIE, CZY TU SĄ
DUCHY. ZAMEK
BEZ DUCHÓW, TO
JAK TELEWIZOR
BEZ PRĄDU.

WYMÓWIŁEŚ
W ZŁĄ GODZINĘ.

BYĆ MOŻE
MOJ ZEGAREK
ZŁE CHODZI.

A KYSZ!

PIERWSZY
RAZ WIDZĘ DU-
CHA W KAPE-
LUSZU.

A BEZ KAPELU-
SZA JUŻ WI-
DZIAŁEŚ?

HOKUS, POKUS, ZMYKAJ
DUCHU, BO OBERWIESZ
WNĘTRPO UCHU!

PRZESYPALO SIĘ 5 000 000 ZIAREN
PIASKU W KLEPSYDRZE...

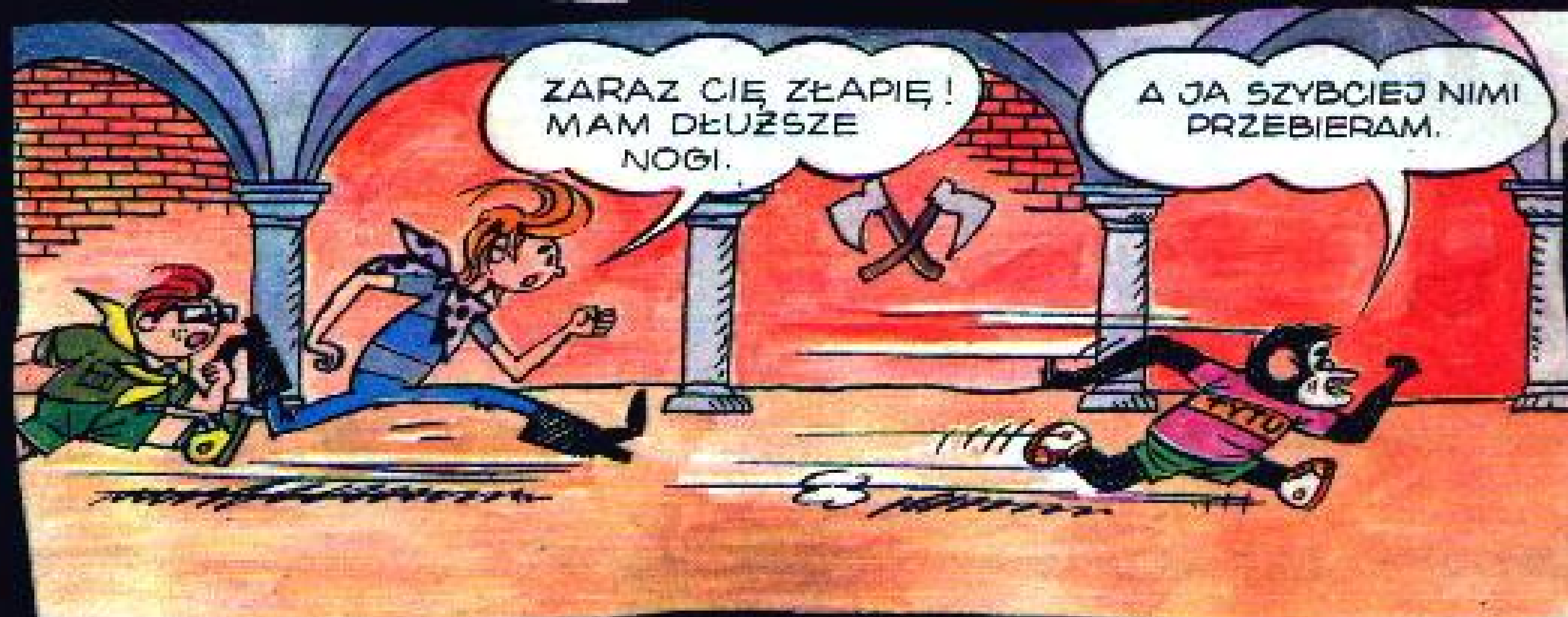
ZEMSTA JEST
SŁODKA ...

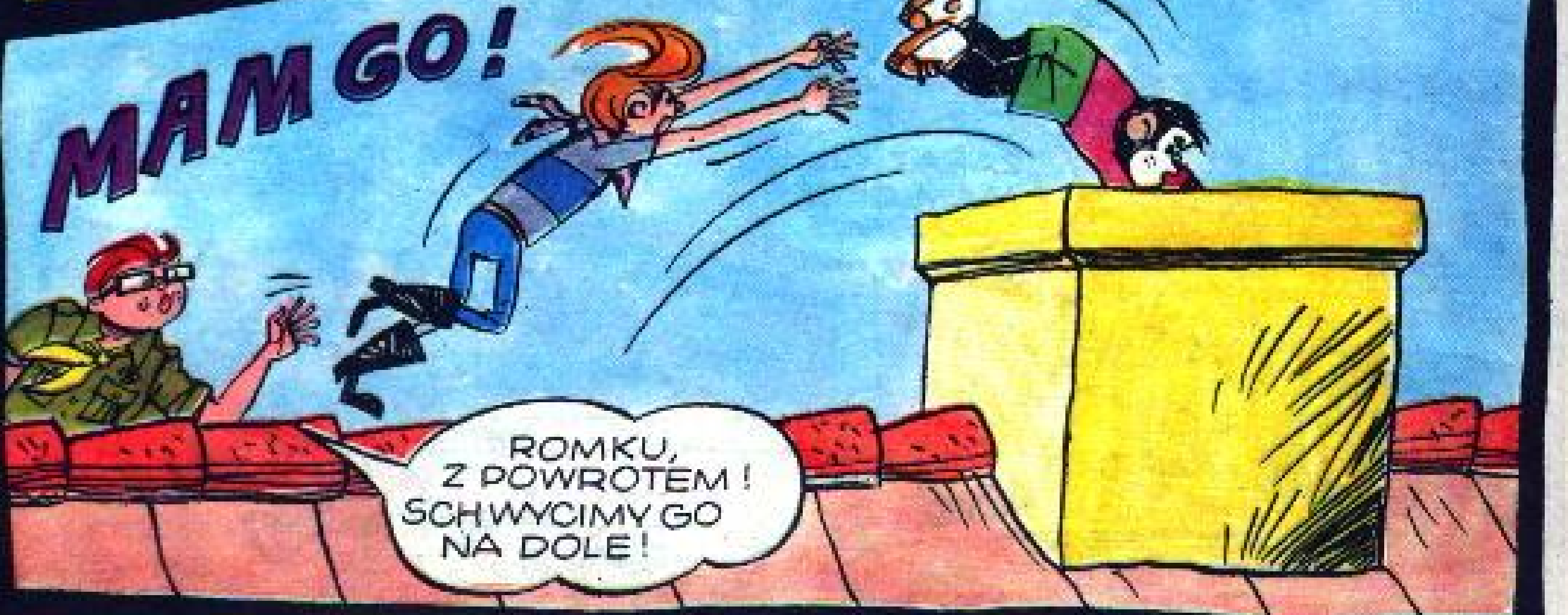

WTEM!

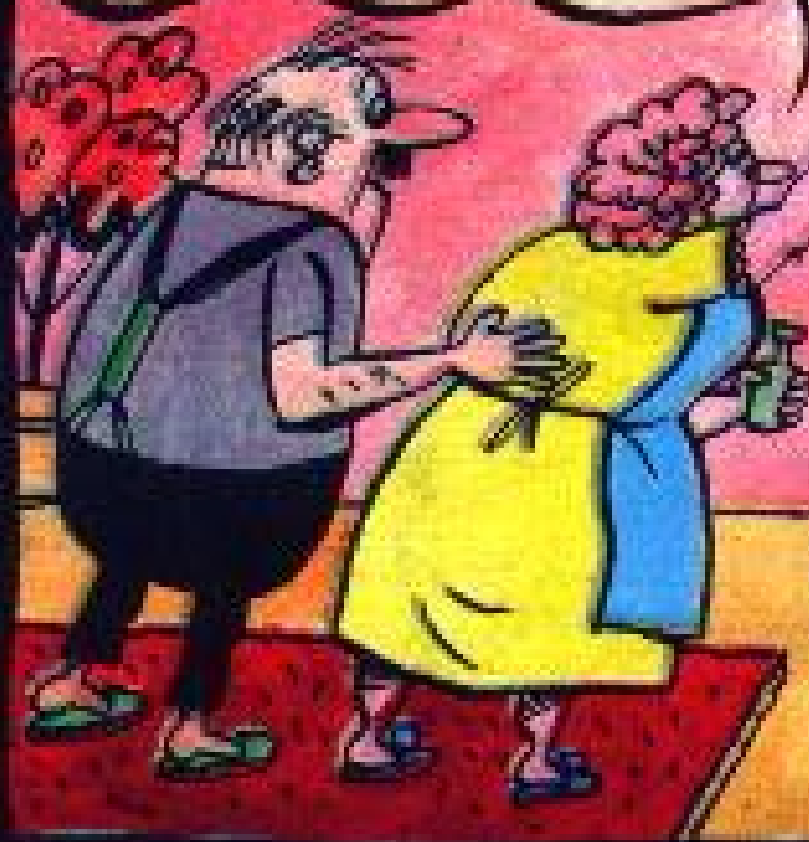

PEWNIENIE DUCH HRABIEGO
BEBE! ZA ŻYCIA TYL
NAGRZESZYŁ... JADĘ
CUKIERKI PRZED OBIADEM.
PRĘDKO! GDZIE JEST
ŚWIĘCONA WODA?..

CZY TO JAŚNIE PAN
HRABIA? CZEGO CI, DU-
CHU POTRZEBA? JA-
DEA, NAPOJU? BYŁE
ZOSTAW NAS W SPO-
KOJU. A KYSZ!

OWSZEM, MOGĘ
COŚ PRZEKASIĆ,
ALE NAJPIERW
CHCIAŁEM SIĘ
UMYĆ.

MYŚLAŁEM, ŻE
DIABŁY SIĘ NIE
MYJĄ.

SĄ DIABŁY BRU-
DASY I SĄ, CZYS-
CIOSZKI. TAK JAK
LUDZIE.

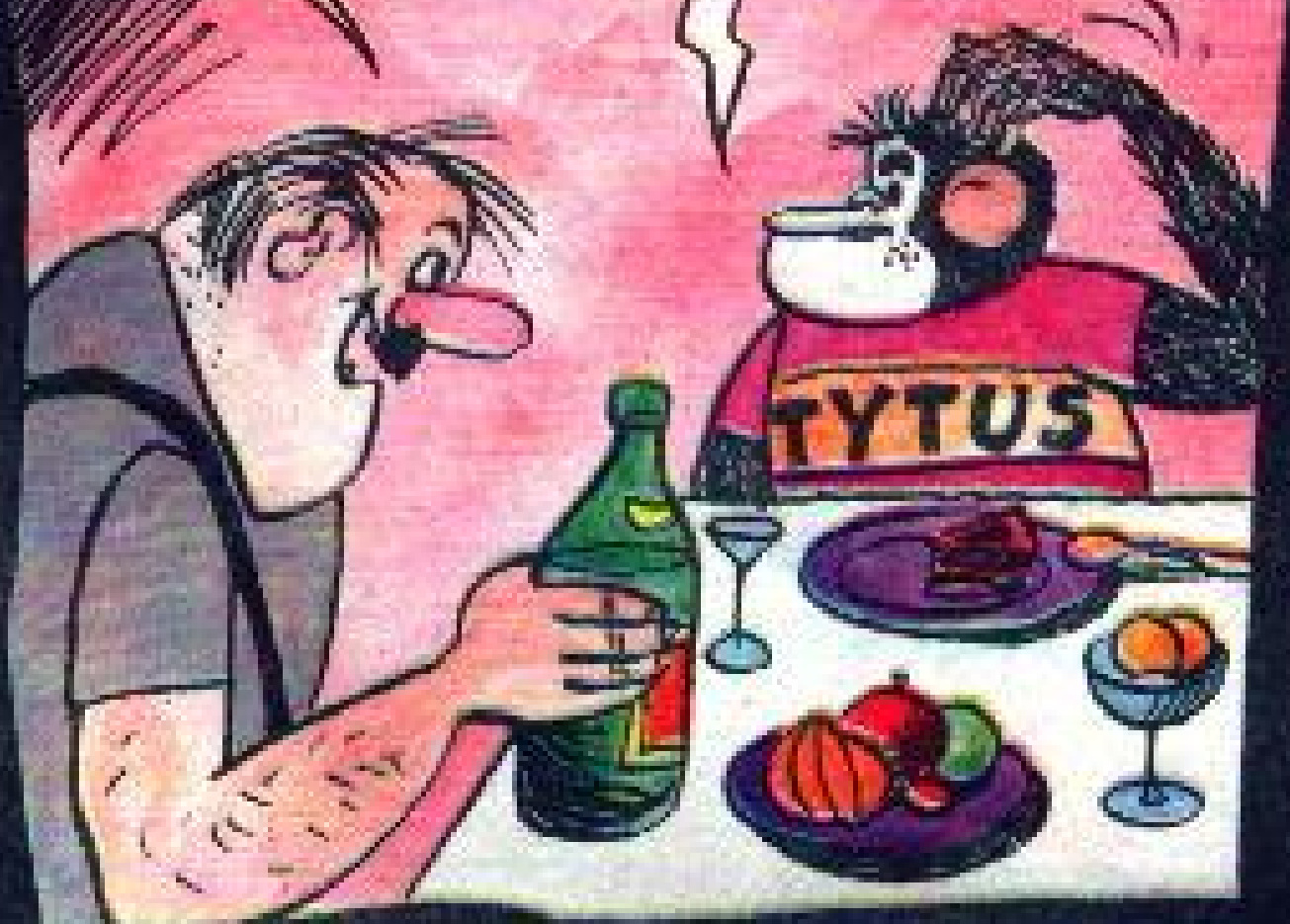
... I TO MA BYĆ DUCHOWA STRAWA?
JEŚLI MI NATYCHMIAST NIE PODACIE
SZARLOTKI Z KREMEM, LODÓW PISTA-
CJOWYCH I GALARETKI Z ANANASÓW,
TO BĘDĘ WAS STRASZYŁ PO NOCACH.

MIJAŁY MINUTY...

DZIĘKUJE. MUSZĘ
BYĆ TRZEŻWY. JESTEM
NA SŁUŻBIE. MUSZĘ
JESZCZE DZIŚ ZABRAĆ
TRZY DUSZE DO PIEKŁA.

MOŻE
WINKA?

A GDZIE
JEST
PIEKŁO?

DAWNIEJ BYŁO TUŻ POD
POWIERZCHNIĄ ZIEMI. ALE
OD CZASU JAK BUDUJE
SIĘ KOPALNIE, MUSIELİSMY
PRZENIEŚĆ SIĘ GŁĘBIEJ.

TYMCZASEM CHŁOPCY
PRZESZUKUJĄ ZAMEK...

WSIAKŁE JAK
KAMFORA!

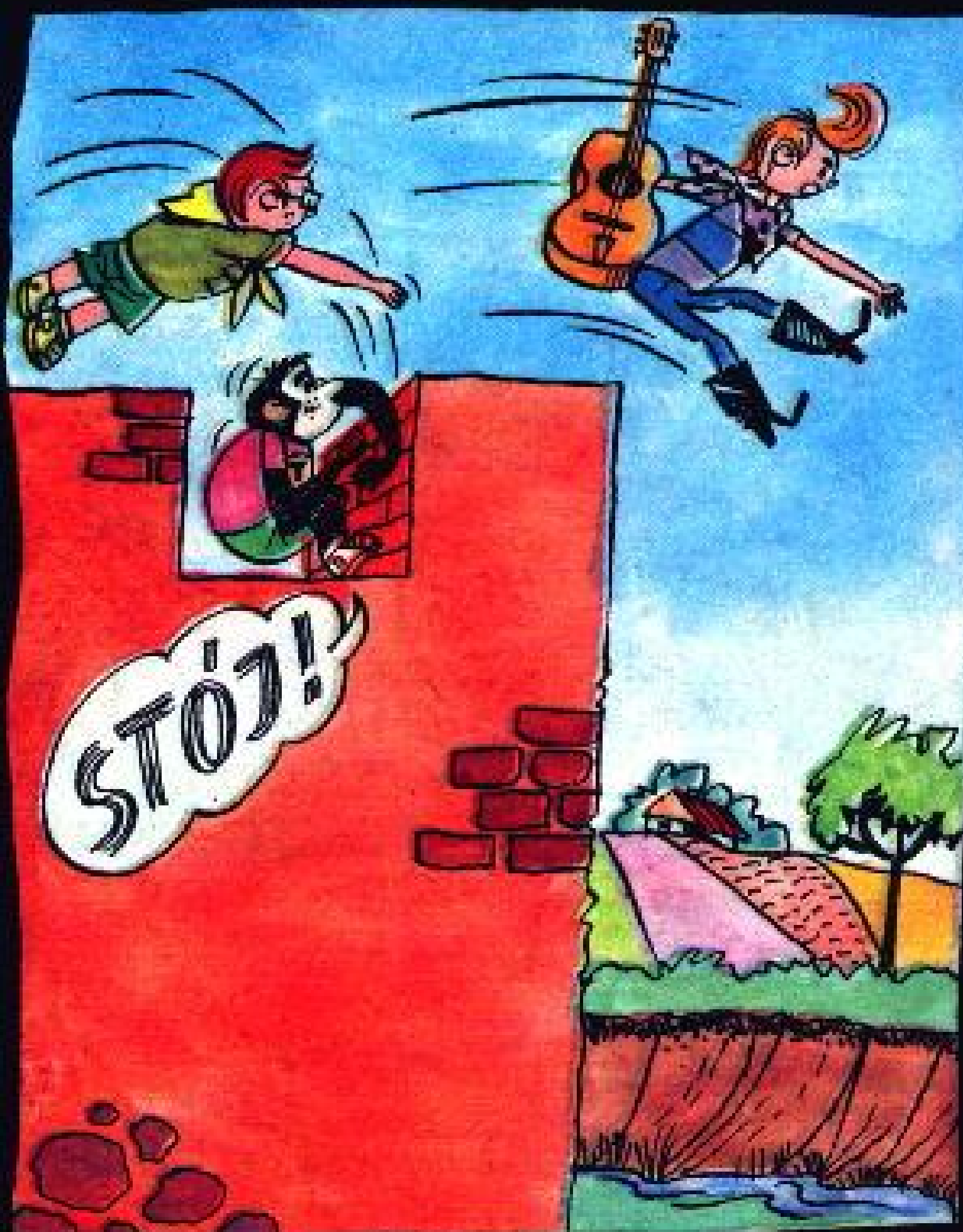
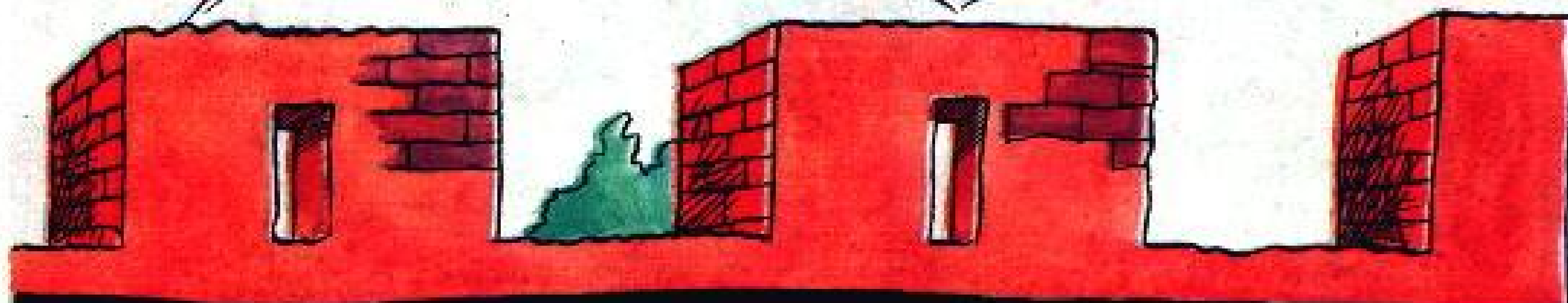
RACZEJ JAK
KAMIEN
W WODĘ.

CYT!
SŁYSZĘ GŁOS
TYTUSA.

DZIĘKUJĘ ZA GOŚCINĘ. JEŚLI DOŚTA-
NIECIE SIĘ DO PIEKŁA, WSTAWIĘ SIĘ
U LUCYPERA, ŻEBY ULÓKOWAŁ WAS
DALEJ OD OGNIA PIEKIELNEGO.

jest!

TYM RAZEM
JUŻ NAM
NIE UCIEKNIESZ!

3MAM!

CIAGNIJ!
MAMGO!

DZIEKUJĘ CI.
PRAWDZIWEGO
PRZYJACIELA
POZNAJE SIĘ
W BIEDZIE.

MÓGĘBYM OODZIENNIE
KOGOS RATOWAĆ, TYLKO
SIĘ NIKT NIE TRAFIA.

CO CI JEST?
TRZESIESZ
SIĘ JAK ZŁY
UCZEŃ PRZED
KLASÓWKĄ.

CHYBA SIĘ
PRZEZIĘBI-
ŁEM.

TRZEBA GO
POŁOŻYĆ DO
ŁÓŻKA.

SAMO ŁOŻE,
CHOC KROLEW-
SKIE, NIE ULECZY.

POSZUKAM
JAKIEGOŚ LEKU
NA ROZGRZEW-
KĘ.

TO JESZCZE JA. CHCIAŁBYM
PRZENOCOWAĆ Z KOLEGAMI
W ZAMKU. UCIEKŁ NAM OSTATNI
CUG DO PIEKŁA. GDZIE JEST
SYPIALNIA?

GRZANY MIOD
DOBRCZE MU
ZROBI.

PIJ, PÓKI GORĄCY.
NIE JEDNEGO TAKI
MIOD POSTAWIĘ
NA NOGI.

SĄDZĘ, ŻE LEPIEJ
ZROBIMY, JEŚLI
POSZUKAMY
POŁOPIRYNY.

A' TOM, POPATRZ,
JAKIE FAJOWE ŻE-
LASTWO. MIAŁEŚ
KIEDY PRAWDZIWY
MIECZ W RĘKU?

NIE KUŚ. W MU-
ZEUM NIE WOLNO
NICZEGO DOTYKAĆ.

OCZYWIŚCIE. ALE
JEŻELI TYLKO W CE-
LACH NAUKOWYCH?
CHCESZ MIEĆ
PIĄTKĘ Z HISTORII?

OBAWIAM SIĘ, ŻE Z HISTORII
BĘDIEMY MIELI PIĄTKI,
A ŻE SPRAWOWANIA
DWOJE.

WIEM!

DZIECI, NIE BUDCIE SIĘ!
WYKŁUJCIE SOBIE
OCZY. ZA MOICH CZASÓW
HARCERZE BYLI
GRZECZNIEJSI.

ROMKU, CO SIĘ
WYŁUDIASZ?
POZNALIŚMY
CIĘ!

O, NIEŁADNIE
TAK ODPOWIA-
DAĆ STARSZYM

O RETY! ON SIĘ NAPRAWDĘ
ZESTARZAŁ! CZYŻBY PO
TYM STARYM MIODZIE?

CO ROBISZ? NIE PID,
BO I TY SIĘ ZETA-
RZEJESZ.

TYLKO SPRÓ-
BUJĘ, CZY TO
PRAWDA.

A NIE MÓWIŁEM?
JUŻ DOSTAJESZ
ZMARSZCZEK.

I CO JA TERAZ POCZNĘ Z DWOMA
STARUSZKAMI W ZASTĘPIE?
SIEDZIE SPOKOJNIE, DZIADKOWIE,
SKOCZĘ PO ELIKSIR MŁODOŚCI.

OTO NOWY NUMER
»ŚWIATA MŁODYCH«!
CZYTAJCIE -
NATYCHMIAST
ODMŁODNIE-
JCIE.

CHA,CHA! JESZCZE NIGDY NIE
CZUŁEM SIĘ TAK MŁODY
I SILNY JAK TERAZ!

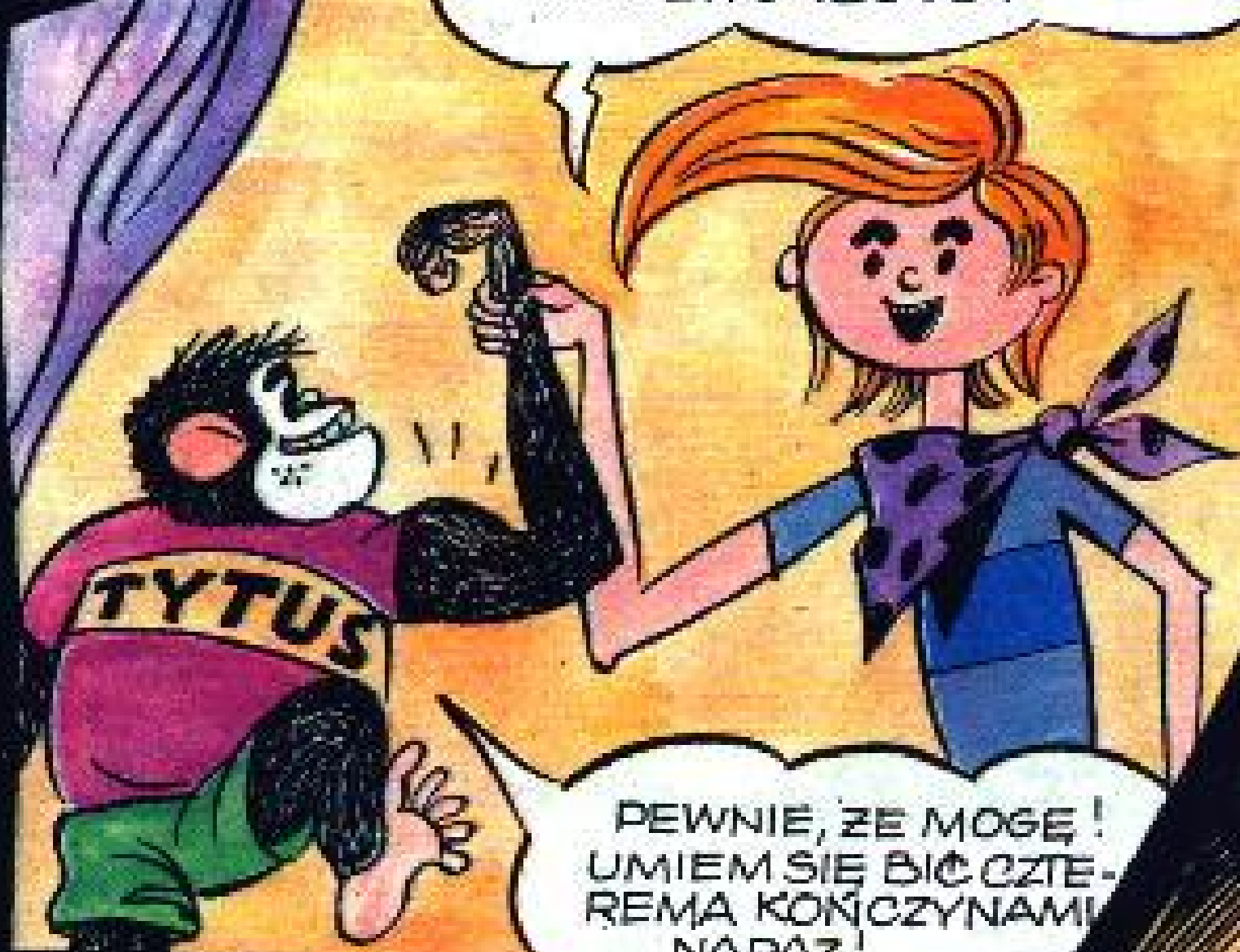

NO I MAMY, PROSZĘ WAS, CAŁĄ POSTAĆ JESZCZE
RAZ, PODKOSZULEK I SPODENKI KUSE.
CHARAKTERYSTYCZNY KROK, ZNOWU ROZES-
MIANY WZROK. ZNACZY-TYTUS ZNOWU JEST
TYTUSEM!

PO POWROCIE
Z WYCIEZKI...

JAK SĄDZICIE, CZY TYTUS
MOGŁBY WZIĄĆ UDZIAŁ
W CZWORBOJU?

PEWNIĘ, ŻE MOGĘ!
UMIEM SIĘ BİĆ CZTE-
REMA KONCZYNAMI
NARAZ!

CZWORBOJ TO NIE BIDA-
TYKA NA RĘCE I NOGI, ALE NAJ-
WIĘKSZE HARCERSKIE ZA-
WODY SPORTOWE.

NAJWAŻNIEJSZE DLA SPOR-
TOWCA SĄ: TLEN, SEN, PROTE-
INY, WITAMINY...

DOBRY MATERIAŁ
NA SPORTOWCĘ,
LECZ SUROWY.

TO NIC. MY GO
TAK WYTRENU-
JEMY, ŻE ZOSTA-
NIE MISTRZEM.

... MINY?
TO JA
UMIEM
ROBIĆ!
**HIE
HIE!**

W RAMACH TRENINGU SPORTOWIEC WYNOŚI CODZIENNIE ŚMIECI, ROBIĄC PRZYSIADY NA KAŻDYM PIĘTRZE...

NAPRAWDĘ?

...HARTUJE CIAŁO PRZEZ CODZIENNE MYCIE NÓG I POLEWANIE ZIMNĄ WODĄ...

...NO I WRESZCIE ZASADNICZY TRENING...

BRAWO! CODZIENNIE POPRAWIASZ WYNIK O 1cm. JAK TAK DALEJ PÓJDZIE, ZA ROK BĘDZIESZ SKAKAŁ 3m + 365cm, A ZA 10 LAT... HO, HO!

WIECZOREM...

HALOOO? ROMEK I ATO MEK ZAMECZAJĄ MNIE TRENINGIEM. CZY MOGĘBY MI PAPCIO DORYSOWAĆ NA CZAS CZWORBOJU WIĘKSZE MUSKULY?

OWSZEM, DROBNOSTKA.

DZIEKUJĘ! ALE JAK NA DZIECKO, TE SĄ TROCHĘ ZA DUŻE. PROSZĘ O MNIEJSZE, A SPRĘŻYSTE.

I OTO NADSZEDŁ DZIEŃ ZAWODÓW...

UWAGA! ZAWODNIK NUMER DWANASTY I PÓŁ PROSZONY NA START! POWTARZAM...

OPRÓCZ MUSKUŁÓW, PADCIO DORYSOWAŁ MI TAKŻE ODRZUTKI...

... PIERWSZA KONKURENCJA - SKOK WZWYŻ...

TYTUŚ, POKAZ TERAZ CO UMIESZ.

TYTUTYTUTUS
S! TYTUS TY! T

ZAWODNIK DWANAŚCIE
I PÓŁ ZOSTAŁ ZDYSKWALI-
FIKOWANY NA SKUTEK
UŻYWANIA NIEDOZWOL-
NYCH METOD.

ZDAJE SIĘ, ŻE POBIŁEM
REKORD
W SKOKU WZWYŻ!

JUŻ OD DWÓCH
GODZIN GO NIE
MA.

ZAGRAJMY
W SZACHY.

SPOKOJNIE!
JUŻ LADUJĘ!

GDZIE BYŁEŚ?
WSZĘDŁEŚ NA
ORBITE OKOŁO-
ZIEMSKĄ?

NIE. NA ORBITE
OKOŁO KOMINA
CEGIELNI.

CHODŹCIE,
IDZIEMY
ODEBRAĆ
MEDAL
ZWYCIĘZCY.

ZOSTAŁEŚ ZDYSKWA-
LIFIKOWANY. NIE DAJĄ
NAGRÓD TAKIM,
KTÓRZY OSZUKUJĄ.

PADCIO! PRZECZ TO DORYSOWANIE
ODRZUTEK ZOSTAŁEM DYSK... CHWALI...
FIK... AKACJOWANY... I NIE
DOSTAŁEM NAGRÓDY.

...ZDYSKWALIFIKOWANY.
WNET NARYSUJĘ CI
JAKĄS NAGRODĘ,
NIE MA SPRAWY.

DZIEKUJĘ!
CAŁE ŻYCIE
O TYM
MARZYŁEM!

MINAŁ MIESIĄC ...

OD DZIŚ
ZACZYNAMY
ZBIERAĆ
PIENIĄDZE
NA OBOZ.

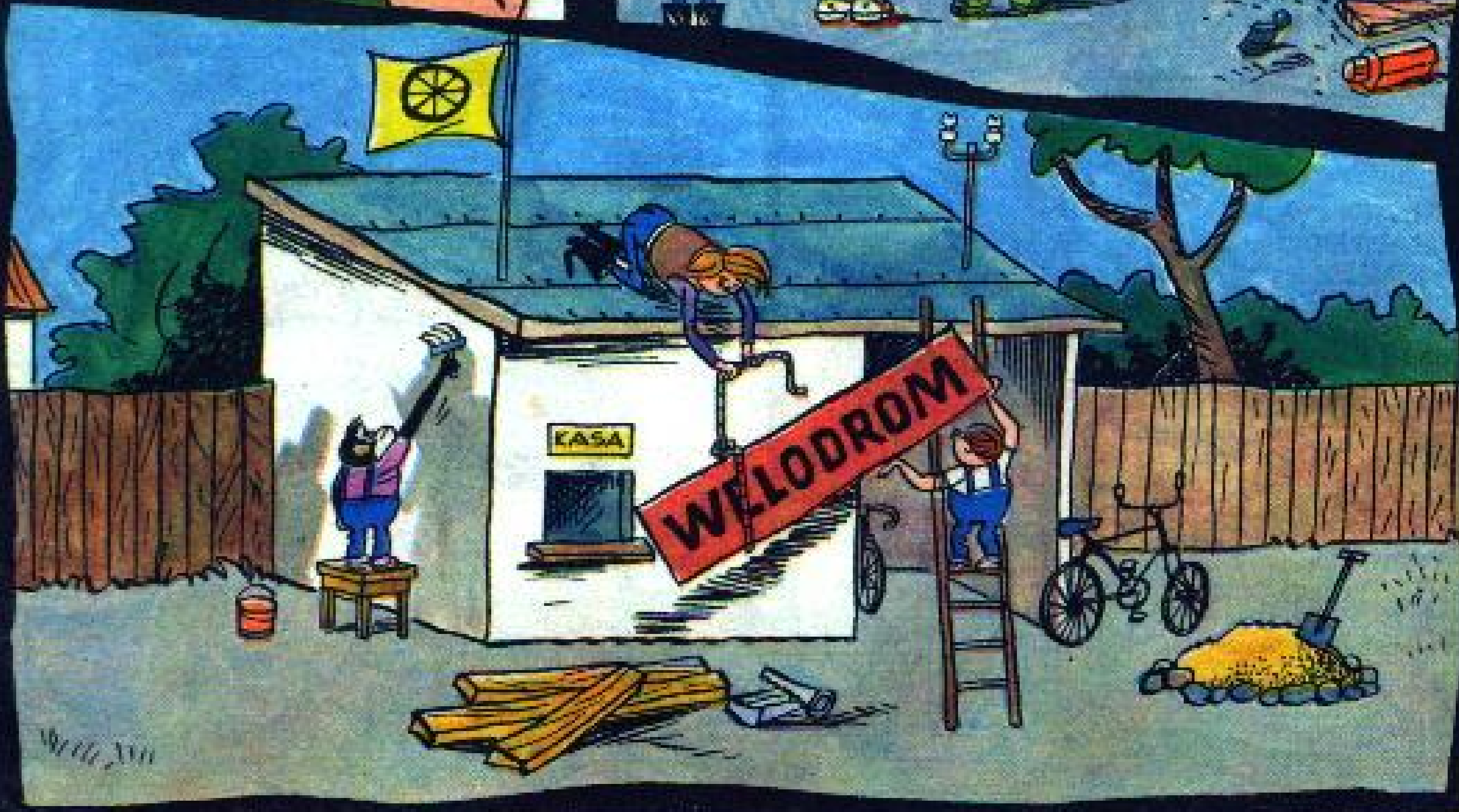
ŁADNY Z CIEBIE
ZASTĘPOWY. NAM
KAZESZ PRZYNO-
SIĆ OSZCZĘDNOŚ-
CI, A SAM NIC
NIE PRZY-
NIOŚŁEŚ.

MNIE SPA-
DAJĄ PIE-
NIĄDZE
Z NIEBA.

RZECZY-
WISĆ!
LECA
JAK
KASZTANY!

SPADAJ CIE!
SPADAJCIE!

ACJA

UWAGA! JUŻ OD JUTRA CZYNNY BĘDZIE
HARCERSKI WELODROM! ZAMIAST KUPIWAĆ
ROWER ZA WOREK ZETÓW, U NAS NAJEŹDZISZ
SIĘ ZA JEDNĄ STÓWKĘ!

PŁOSE, TSY
GODZINY NA
»BOBO« Z NAUKĄ
PSEPIŚCÓW
ULICNYCH.

INSTRUKTORZE
ROMKU, PRO-
SZĘ OBSŁUŻYĆ
KLIENTA!

WELODROM

KASA

PROSZĘ 10 MINUT
NAUKI JAZDY
DLA MOJEGO
WNUSIA.

INSTRUKTO-
RZE TYTUŚ,
PROSZĘ ZA-
JĄĆ SIĘ WNU-
SIEM.

PRZEPRASZAM,
WZIAŁEM ZA
MAŁY ROWER.

O NIE! DUDUŚ NIE WSIĄDZIE NA
WYŚCIGÓWKĘ! PROSZĘ O DAMKĘ
Z KIEROWNICĄ PODNIESIONĄ
DO GÓRY.

ŚLICZNIE, DUDUŚ,
BABCIA JEST
Z CIEBIE
DUMNA.

NIE PATRZ POD
KOŁO,
TYLKO
PRZED
SIEBIE,
OFERMO!

PROSZĘ GO
NIE UCZYĆ
JAZDY BEZ
TRZYMANKI!

OJ, BABCIU!
JADE, SAM!

RATUNKU!
NIE MOŻESIE
ZATRZYMAĆ!

NIE KRĘĆ PEDALAAMI, OFIARO,
TO STANIESZ!

A TO CO?
PRZECIEŻ
NIE ZAKŁA-
DAMY
APTEKI.

STOSUJĄC PRZY SPRZĄ-
TANIU NAJNOWSZE ZDO-
BYCZE CHEMII, SZYBKO
OBSŁUŻYMY KLIENTÓW.

SILUX, TEKSTIL, RIX, LUXAPON,
MEBLOBEYSK, ABO, MERSAPON,
NEOSIDOL, LUDWIK, FROTO,
ZESTAW DO SPRZĄTANIA OTO!

UWAGA, IDZIE
PIERWSZY
KLIENT...

CHCIAŁABYM
ODNOWIĆ
MIESZKANIE.

PROSZĘ BARDZO
NASZ ZAKŁAD
WYKONUJE USŁU-
GI SZYBKO I SOLI-
DNE. ADRES?

RAWIĘC

BAR

ODNAWIAJ TYLKO
W HARCERSKIM PUNKCIE
USŁUGOWYM
»ODNAWIAŃKO«

NAJPIERW BEZ
ZWŁĘKI ZMYĆ STARE
POWŁOKI. ZATRZEĆ GI-
PSEM, WYSZPACHLOWAĆ,
MYDŁEM, MAZI NIE ZAŁOWAĆ.
DOBRĄĆ KOLOR I MALOWAĆ.

E, NIEŁADNIE.
ZA ZIELONO.

SELEDYNEK SIĘ
PANI NIE PODOBA?
TRUDNO, PRZEMA-
LUJEMY.

TERAZ
ŁADNIE?

ŁADNIE, TYLKO
ZA JASNO.

ATERAZ
DOBRZE?

DOBRZE. TYLKO
ZA ZGRZYLIWY
KOLOR.
TRZEBA PRZEMA-
LOWAĆ.

CHŁOPAKI, PRZESTAŃMY
ZMIENIAĆ KOLORY. FARBA
NIE MIEŚCI SIĘ JUŻ
W POKOJU.

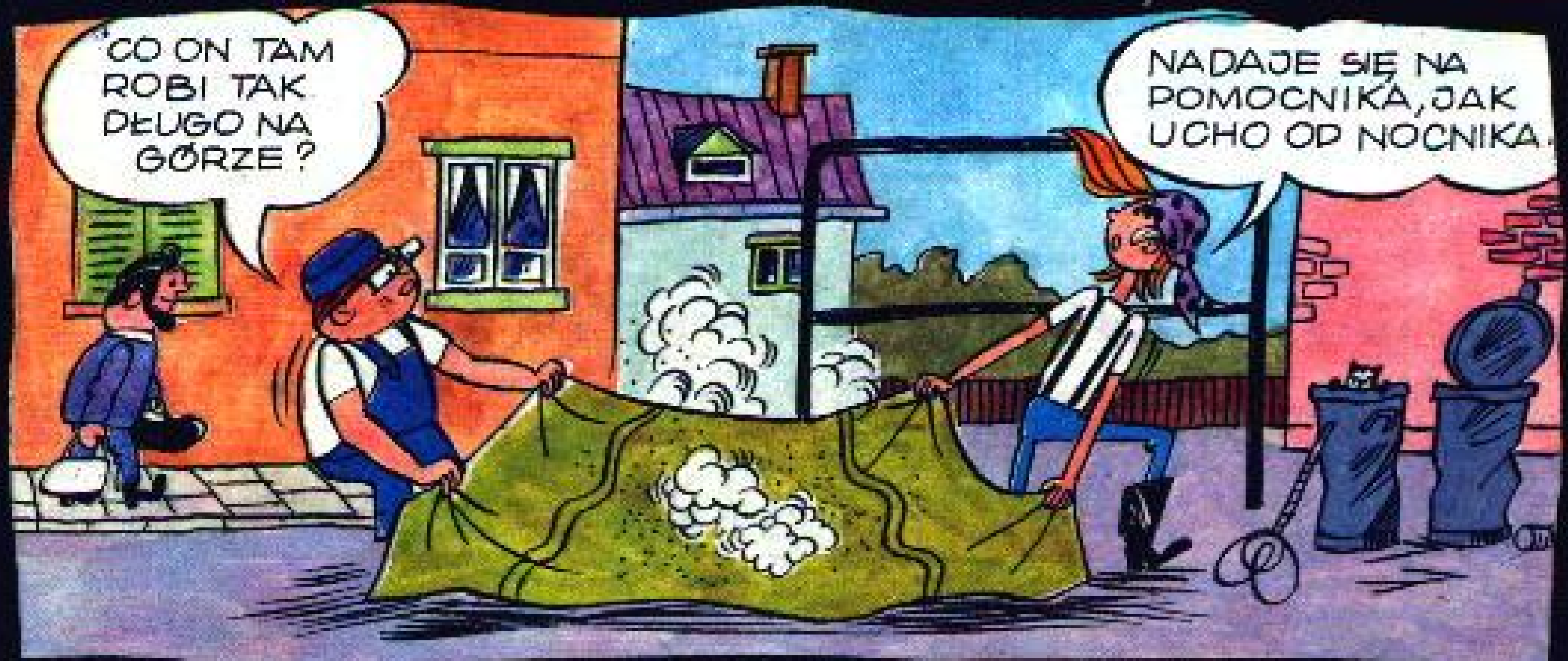
MIŁAŁY DNI...

HAŁO! CZY TO HAR-
CERSKI PUNKT USEU-
GOWY »ODNAWIAN-
KO«? CHCIAŁABYM
ZAMÓWIĆ TRZEDANIE
DYWANÓW...

HO, HO!
ORYGINALNY
PERSKI DY-
WAN.

NIE DZIW SIĘ, TYLKO
BIERZ SIĘ DO
ROBOTY.

PROSZĘ
BARDZO, POSY-
ŁAM EKIPĘ...

PODZIELIMY ROBOTE.
WY BĘDZIECIE TRZEPAC,
A JA BĘDĘ DYKTOWAĆ
TEMPO.

TRZEPANIE DYWANÓW
TO NIE DWÓJKA ZE STER-
NIKIEM.

HA, TRUDNO. JAKO
ZASTĘPOWY CHCIA-
ŁEM USPRAWNIAĆ
PRACĘ.

ILE SIĘ
NALEŻY?

CENY UMOWNE.
OTO RACHUNEK.

ZWINIĘCIE DYWANU
- 199, ZNIESIENIE - 99, TRZE-
PANIE - 298, MYCIE KAPUS-
TĄ - 312, NASTROSZENIE
WŁOSA - 78, ODINSEKTO-
WANIE - 69, PERFUMOWA-
NIE - 198. RAZEM...

?!

ODNAWIANKO

Remanout

$200 + 3672 \times 12515$
 $= 14,5 \text{ zł } 452$
 $4341 - 0,7 \text{ zł } 75 \times 235 \text{ zł } 405$
 $\times 4 = 52075$
ZŁOTYCH

NAZAJUTRZ...

DRUHU DRUŻYNOWY,
PRZYNOSIMY NASZ WKŁAD
NA OBOZ. SAMI ZAROBİ-
LIŚMY.

ATO JEST TYTUS
DE ZOO, KTÓRY
PRZEZ HARCER-
STWO CHCE SIĘ
UCZŁOWIECZYĆ.

ZGODA. NIECH JE-
DZIE Z NAMI. ALE
BĘDZIECIE ZA NIĘ-
GO ODPOWIADAĆ.

FAJNY WASZ DRUŻY-
NOWY. NIE MUSZĘ
SIĘ NICZEGO UCZYĆ,
BO WY BĘDZIECIE
ZA MNIE ODPOWIA-
DAĆ.

ODPOWIADAĆ, TO
ZNACZY PILNOWAĆ,
ŻEBYŚ NIC NIE PRZE-
SKROBAŁ. A UCZYĆ
MUSISZ SIĘ SWOJĄ
DROGĄ, ...

HARCERSKI AUTOBUS
MKNIE SZOSĄ, NA OBOZ
BĘDZIE NAM WESOŁO,
BO Z NAMI DE ZOO.

NIE DAJ SIĘ GDZIE
INDZIEJ WZIAĆ, TYTUS
ZAWSZE Z NAMI BĄDŹ...

JESTEŚMY
NA MIEJSCU.

CO
TO?
BA-
LON?

NIE. UNIWERSALNY
NAMIOT MOJEGO
POMYSŁU.

JESLI NAPEŁNI-
MY GO GAZEM,
UNOSI SIĘ JAK
BALON.

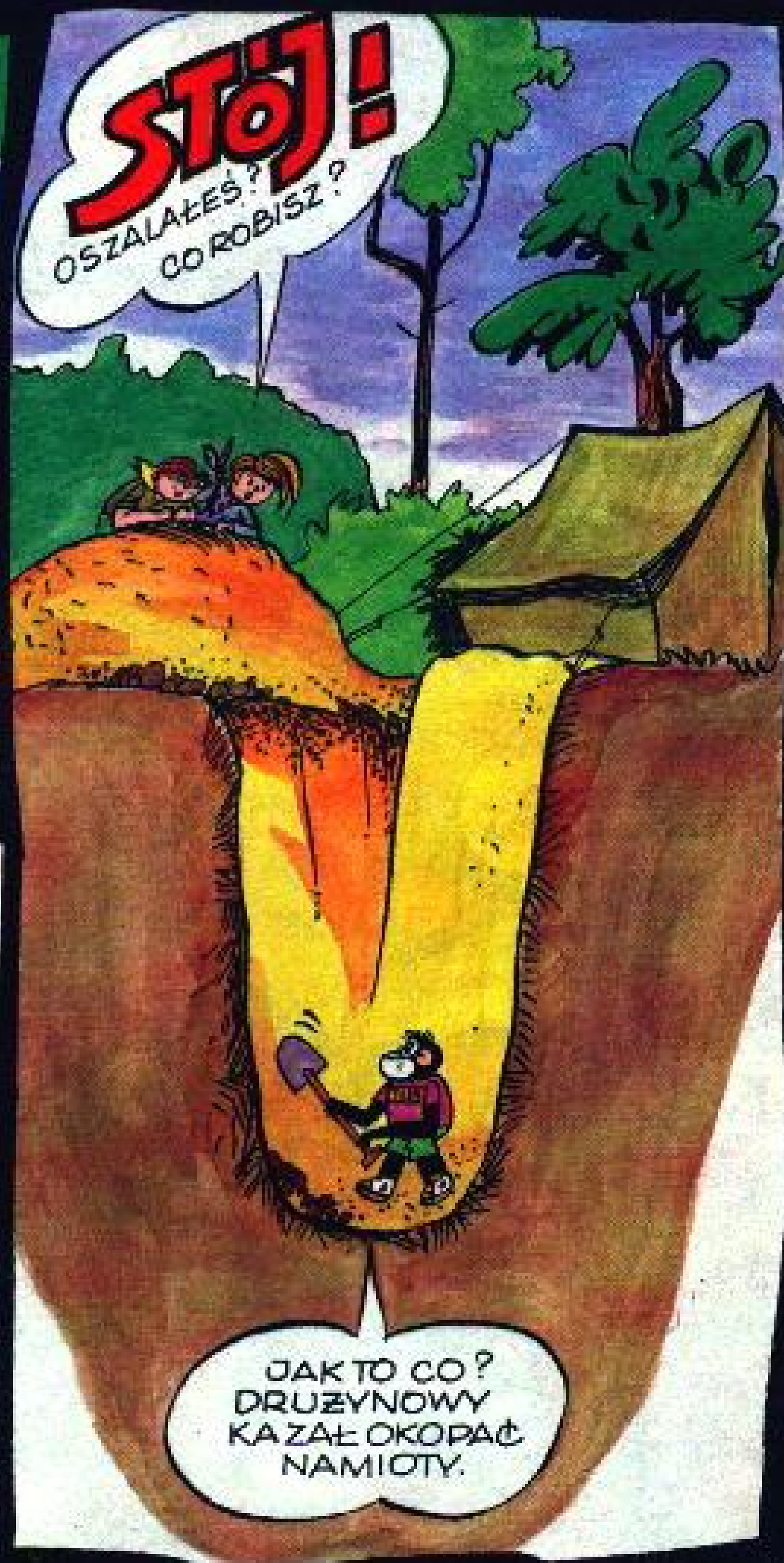
JESLI NAPEŁNIMY POWIETRZEM
ODDECHOWYM, MOŻNA MIESZKAĆ
W NIM NA WODZIE.

A JEŚLI DO PRZEWODÓW
WPUŚCIMY PARĘ, MAMY
NAMIOT Z CENTRALNYM
OGRZEWANIEM.

STÓJ!
OSZALAŁEŚ?
CO ROBISZ?

A GDZIE TYTUS?

ZAPADŁ
SIĘ POD
ZIEMIĘ?

JAK TO CO?
DRUŻYNOWY
KAZAŁ OKOPAĆ
NAMIOTY.

NAGLE!

NA POMOC!

DOKOPAŁEM SIĘ
DO ŹRÓDŁA.

LEPIEJ JE ZASYPAĆ.
TO MOŻE BYĆ ŹRÓDŁO
ZŁEGO!

WIECZOREM...

**ZBIÓRKA
DO APELU!**

DZISIEJSZEJ NOCY WARTY
PEŁNIC BĘDĄ: GODZ. 20 - 22
DH PIOTUNEK, GODZ. 22 - 24
TYTUS de ZOO...

TRZEBA SPRAWDZIĆ,
CZY NIE STCHÓRZYŁ.

JEST. ALE NA DEWNO
DUSZĘ MA NA
RAMIENIU.

CO SIĘ ?
STAKO?

WYSZLIŚMY, ŻEBY SPRAWDZIĆ,
CZY TYTUS STOI NA WARCIE,
ALE TYTUS ...

... POSZEDŁ SPAĆ,
A NA POSTERUNKU
POSTAWIŁ MAKIETĘ,
KTÓRA ...

... ZROBIŁA WIĘKSZY HAŁAS
NIŻ STU WARTOWNIKÓW. DRUT
» DOTYKACZ « BYŁ POŁĄCZONY
DO MAGNETOFONU ...

NAZAJUTRZ...

WYZNACZYĆ BEZPIECZNE
KĄPIELISKO.

ROZKAZ!

GDZIE TY
MASZ
TALIĘ?

ZOSTAWIŁEM W DOMU.
NIE WIEDZIAŁEM, ŻE NA
OBOZIE BĘDZIEMY GRAĆ
W KARTY.

FUJARA JESTEŚ!
CHODZI O TALIĘ
NAD BIODRAMI.

KIEDY BĘDZIESZ MIAŁ
WODĘ DO PIERSI,
ZAKOTWICZAJ BOJĘ.

A TERAZ NURKUJ
I SPRAWDŹ, CZY
NA DNIENIE MA
SZKIEŁ.

PRZECIEŻ TO SZCZĘKA KONISKĄ, A NIE MAŁPIA.

HI, HI, HI!

Z WODĄ, NIE MA ZARTÓW. ZROBIĘŚ COŚ ZŁEGO, POKAZ, ŻE UMIESZ ZROBIĆ RÓWNIEM COŚ DOBREGO.

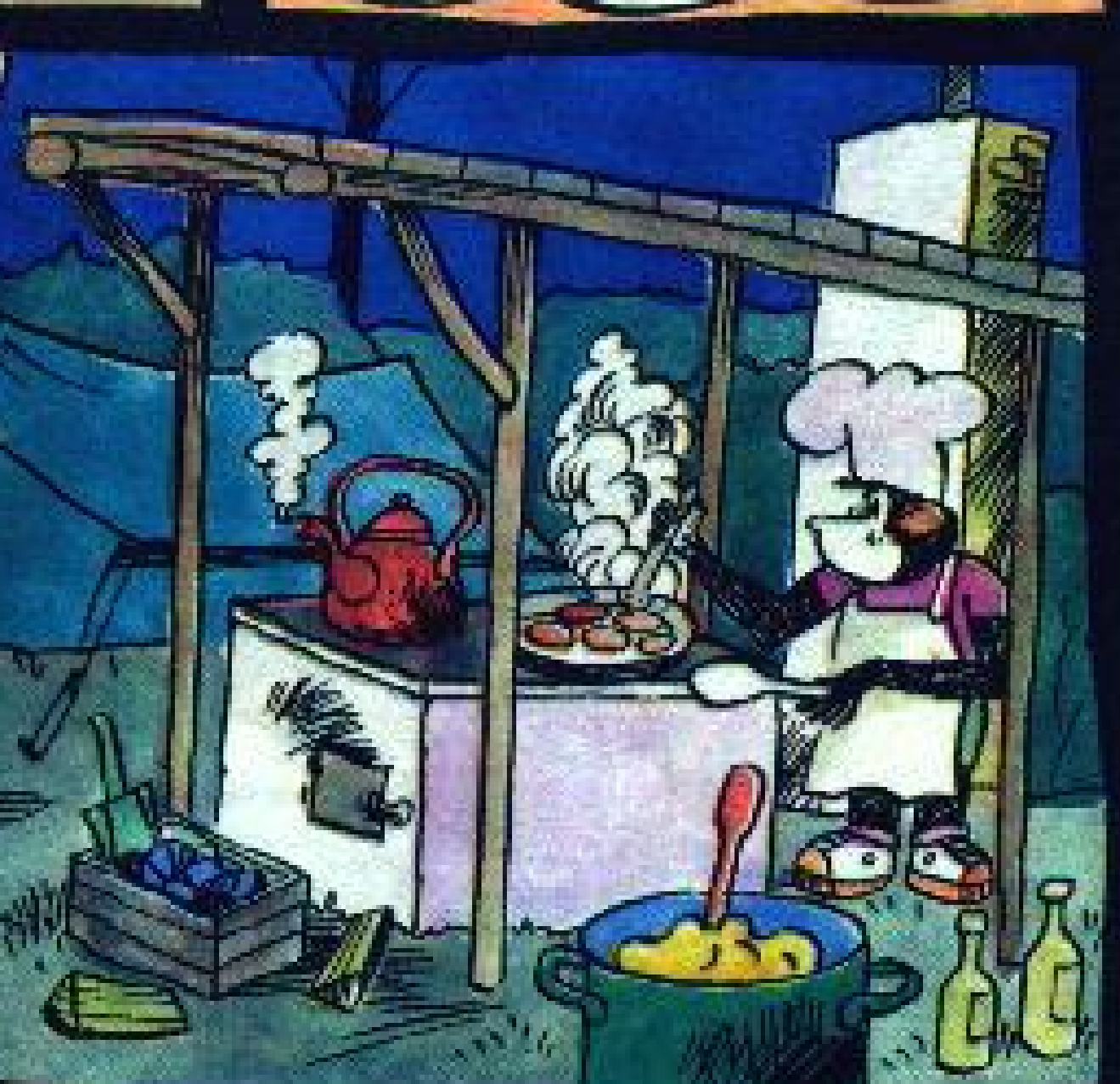
1265... 1266... 1267... A NIECH TO GĘŚ! ALE MIAŁEM POMYSŁ!

DUŻO DOBRYCH RZECZY UMIEM ZROBIĆ. NA PRZYKŁAD MOGĘ USMAŻYĆ PLACKI ZIEMNIAZANE DLA CAŁEJ DRUŻYNY.

JAK DOBRZE NAM GĘSBOKĄ NOCĄ WCIĄGAĆ OBIADU ZAPACH W NOS. CZEKAĆ, AŻ PLACKI SIĘ POZŁOCĄ, ALBO KUCHARZA MARNY LOS!

MIAŁY
OBOZOWE
DNI. AŻ
PEWNEGO
PORANKA...

DRUHOWIE, DO BIEGU
HARCERSKIEGO –
WYSTĄP!

»IDŹ W KIERUNKU STRZAŁKI«
– DZIECINADA. ZNAKI PATRO-
LOWE – ZNAM NA
DAMIEĆ.

»IDŹ BIEGIEM« – CZYLI »BIEGNIJ
CHODEM«. CZUJĘ SIĘ JAKBYM
BYŁ JEDNĄ, NOGĄ, HARCERZEM.
TYLKO KTÓRĄ?

WTEM!

OTO KARA DLA GŁUPKA,
KTÓRY JEŻDZI PO LESIE
MOTOREM I ROZJEZDZA
MRÓWKI.

NAODPIERW SPRAW-
DZĘ, CZY ŻYJE.

CHA,
CHA,
CHA!

I ZNOWU OTRZY-
MUJE DRUH MINU-
SIK. DRUH MIAŁ
MOTOCYKLISTĘ
RATOWAĆ, A NIE
ŁACHOTAĆ.

NIE MIAŁEM
KOGO RATOWAĆ
PRZECIEŻ
ON UDAWAŁ.

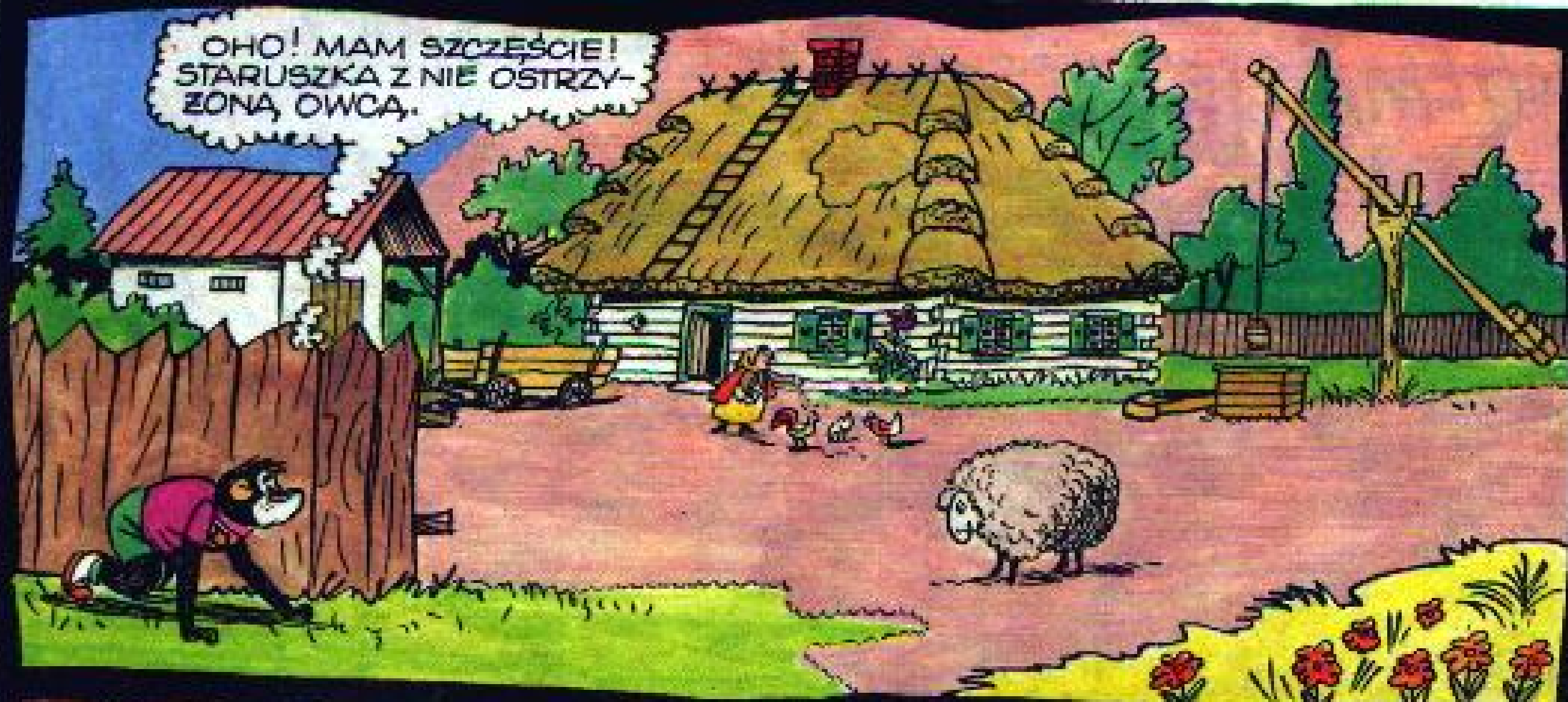

O, NASTĘPNE ZADANIE!
MUSZĘ SIĘ SKONCEN-
TROWAĆ.

DLA UTRUDNIENIA NADISANE ALFABE-
TEM MORSE'A. »ZROB COŚ NA SZLAKU
NIEWIDZIALNEJ REKI«. NIC ŁATWIEJSZE-
GO, TYLKO TRZEBA TRAFIĆ NA JAKĄS
STARUSZKĘ Z NIE PORABANYM DREW-
NEM.

CO TO ZNACZY
»NIE UDA«?
MOŻE »NIE KOLANA«...
A W OGÓLE, TO PROSZĘ OD
DZIŚ MÓWIĆ DO MNIE
DRUHU TYTUSIE!

ALE NARÓBIŁEM SOBIE
KŁÓPOTU! ABY UCZĘLOWIE-
CZYĆ TYTUSA, MUSZE NARY-
SOWAĆ CO NAJMNIEJ
20 KSIĄŻECZEK!

Koniec

Ach, Drogi Czytelniku!

Pewnie nie wiesz, że kiedy nie było jeszcze Ciebie na świecie, już istniała Era Humoru na naszej planecie.

Rok 1957 był pierwszym przełomowym rokiem w Erze Humoru. Oto 22 października onego roku urodził się Tytus de Zoo. Ponieważ już w chwili wydostania się na światło dzienne liczył sobie 10 jesieni, nie obrażając człekokształtnych można powiedzieć, że obecnie jest on już starą małą... to znaczy starym szympansem. Tytus natychmiast po urodzeniu wszedł w życie publiczne – na łamach „Świata Młodych” bawił i rozweselał czytelników.

Następnym rokiem przełomowym w Erze Humoru był rok 1966, kiedy to ówczesne Wydawnictwo Harcerskie w osobie nieustraszonego dyrektora Janusza Maruszewskiego wydało pierwszą półkolorową księgę przygód Tytusa, Romka i A'Tomka. Ponieważ ten „półpasiec” w ciągu paru dni został rozchwytyany, wydawnictwo zamówiło następne księgi, mimo że krążyła wówczas wśród Możliwych opinia, jakoby komiks poplany Coca-Colą mógł obalić Komunistyczny Ustrój.

Od tej pory Papcio Chmiel co roku knocił nową książeczkę.

Wydawnictwo Harcerskie zostało wkrótce połknięte przez Młodzieżową Agencję Wydawniczą, utworzoną w ramach gigantomachii i centralizacji.

W roku 1985 warszawski Teatr „Rozmaitości” wystawił jako pierwszy w Polsce sztukę muzyczną opartą na motywach ksiąg z przygodami Tytusa, Romka i A'Tomka. Trzysta razy w postać Tytusa wcielił się, a raczej wmałpił Jerzy Kramarczyk. Tę samą sztukę wystawił w roku 1986 Teatr im. St. Jaracza w Łodzi i Teatr Nowy w Zabrzu. Z wielkim poświęceniem Tytusa grali: Grzegorz Heronimski i Wojciech Leśniak. W Czechosłowacji zaś wystawił tę sztukę teatr w Presov. Tytusa grali tam: Karol Bendzala i Jozef Frinak.

W 1990 roku – a był to 46 rok trwania Ery Humoru – Młodzieżowa Agencja Wydawnicza się rozleciała. Ale nie nieśmiertelny i ponadustrojowy Tytus.

Pewnego wieczoru do pracowni Papcia zapukali dwaj młodzi Początkujący Kapitałiści. Grożąc milionami, rzekli zachęcająco: – Stąd się nie ruszym, aż nową księgę Tytusa wydusimy!

Papcio z trudem otworzył sejf pomysłów swojej łepetyny i przystąpił do rysowania kolejnej księgi przygód Tytusa, noszącej numer XIX, o ucłowieczaniu Tytusa przez uteatralnienie.

Szare komórki mózgownicy Papcia grzały się do czerwoności. Rysownica drżała pod ruchami piórka jak podczas trzęsienia ziemi. Wraz z nim pracowały dwie dziewczyny – Ania Krywał i Ewa Szwedzińska. Pierwsza wpisywała w dymkach głupoty, czyli wypowiedzi Tytusa i jego przyjaciół. Druga – uśliczniała rysunki kolorami, nie szczędząc farb: Czerwień Nomenklaturowa, Biel Kościotrupia, Czerni Grobowa, Żółć Frajerska, Zieleń Dolarowa błyskawicznie znikwały ze stoików, prawie jak u malarza pokojowego.

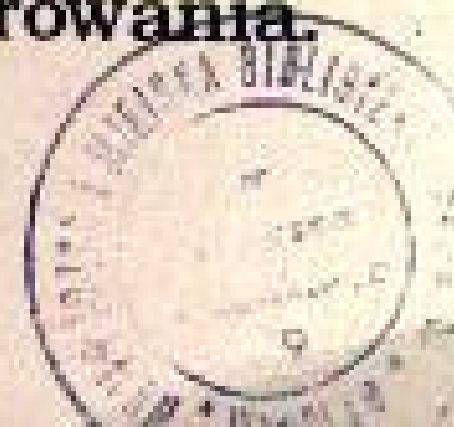
Początkujący Kapitaliści bez przerwy donosili Papciowi płyny wzmacniająco-orzeźwiające, aby tylko Papcio nie opadł z sił i nie przestał tworzyć. A to Kałokolę na holenderskich karaluchach, a to Oranydżus na kwiatach rzepaku, orzeszki ziemne łuskane przez tresowane wiewiórki i pastylki Multivite z dodatkiem witamin całego alfabetu.

Początkujący Kapitaliści nietaktownie też ustawili na rysownicy Papcia muzyczny taktomierz, który miał dyktować tempo rysowania. Tik-tak, tik-tak machał wahadłem taktomierz. Tik – kreska pionowa, tak – kreska pozioma. Papcio przykładł sobie łód do ciemienia i – dwojąc się i plącąc – machał strona za stroną. Nie zważając, oczywiście, na uwagi Tytusa, że rysuje mu za krótkie nogi. Dawniej, gdy rządził lud, czyli Cenzura, czyli Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk, łód Papciowi nie był potrzebny. Kiedy narysował coś NIE TAK, Świetlani Czynnownicy owego Urzędu poprawiali to Papciowi na TAK, grożąc odebraniem orderów. Teraz Papcio sam odpowiada przed czytelnikami za swoje rysunkowe bezecenstwa. Jeśli narysuje coś NIE TAK, czytelnicy przestaną czytać „Tytusa” i Papcio jako niepotrzebny będzie mógł tylko położyć się na rysownicy i kazać się zetrzeć gumką.

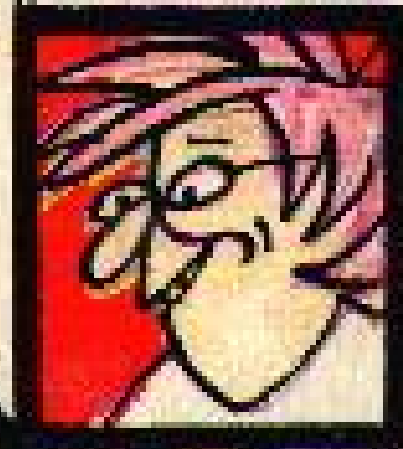
Papcio Chmiel ma zresztą i inne zmartwienia. W roku 1991 Teatr Nowy w Zabrzu wystawił drugą część przedstawienia pod tytułem „Tytus, Romek, A'Tomek i rock”, która – niestety – poza tytułem i postacią Tytusa nie miała nic wspólnego z komiksem Papcia Chmiela. Tytusa grał Antoni Prot. Niedawno Telewizja Polska pokazała dwa odcinki filmu animowanego, narysowanego jakoby na podstawie książeczek Papcia Chmiela. Papcio po zobaczeniu na ekranie Tytusa jako złośliwej, dzikiej małpy, Romka i A'Tomka jako niesympatycznych brzydali, siebie zaś jako kopniętego staruszka, kupił 10 litrów Neospazminy – środka uspokajającego – i wyjechał do wód, czyli do sanatorium dla nerwowo chorych, gdzie rysuje księgę XX.

Twój
Prof. T. Alent

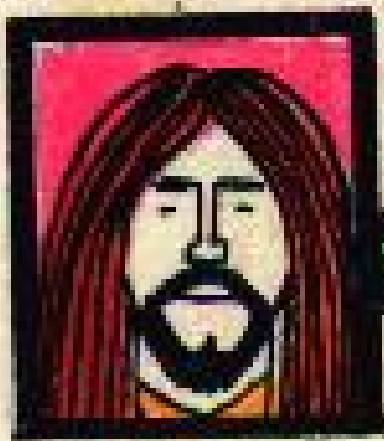
PS. W sumie do dzisiaj ukazało się 18 książeczek o łącznym nakładzie 7 940 000 egzemplarzy oraz milion książeczek z Tytusem do kolorowania. Zaś Księga XIX ukaże się wkrótce.

PROF. T. ALENT

M. PRÓSZYŃSKI

PAPCIO CHMIEL

ROMEK

A'TOMEK

MAWOWCY
EDYTORIANIE

PARZYSTODOWCIPNI

J. FRINÁK
A. ROT
J. KRAMARCZYK

G. HEROMIŃSKI

W. LEŚNIAK

K. BENDŻAŁA

HUMOROSAPIENS

HARCERZOPODOBNI

TYTUS de ZOO

TYTUSOWACI

TYTUSOTEATRALNI

KUKUNAMUNISIE

BZIKOWACI

ZARTOWNISIE

WYGEUPKOWIE

WSPÓLNY PRZODEK
20 MIL. LAT przed erą HUMORU